

Berichten Buitenland

Voor de Nederlandse agribusiness | jaargang 32, nummer 3, maart 2006

SECTOR
SPECIAL

Margarine,
vetten
en oliën

- Technisch Assistenten: lokale ogen en oren van de LNV-bureaus
- Internationaal ondernemen volgens het boekje
- De Griekse zuivelindustrie herschikt zich

Deze maand in

Berichten Buitenland

Technisch Assistenten (TA's)

Lokale ogen en oren van de LNV-bureaus

Colofon

Berichten Buitenland is een uitgave van de directie Industrie en Handel van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Deze publicatie is bestemd voor het Nederlandse agrarische bedrijfsleven, met als doel informatie te verstrekken over ontwikkelingen op agrarisch handelsgebied, buitenlandse markten, kwaliteit- en etiketteringvoorschriften, wetgeving, landbouwprojecten, handelsbemiddeling, enz.

De berichtgeving van dit blad komt mede tot stand met medewerking van de landbouwraden die zijn verbonden aan de Nederlandse ambassades in het buitenland en de beleidsmedewerkers van de directie Industrie en Handel.

Berichten Buitenland wordt gedrukt op een chloorarme papiersoort, in een inktbesparend FM-raster en wordt verzonden in recyclebare sealbags.

Uitgever:

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Industrie en Handel
Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
www.minlnv.nl/agribusiness

Redactieadres:

Redactie Berichten Buitenland
t.a.v. Arie Veldhuizen
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
E-mail: a.veldhuizen@minlnv.nl

Informatie en abonnementen:

Voor informatie over artikelen of een (gratis) abonnement op *Berichten Buitenland* kunt u contact opnemen met de heer Jacques Verbeek,
Tel.: +31 (0)70 - 378 40 64
Fax: +31 (0)70 - 378 61 23
E-mail: j.j.m.verbeek@minlnv.nl

Productie:

Exxon Communicatie

Druk:

Den Haag Offset

Coverfoto:

Fotogeniek

ISSN 0920 - 0975

Het overnemen of vermenigvuldigen van artikelen uit *Berichten Buitenland* is alleen toegestaan met bronvermelding.

N.B. Zoals gebruikelijk bij handelsbemiddeling, wordt alle informatie verstrekt buiten de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

9 Het Braziliaanse regenwoud en de economie

10 Link bekeken

11 Kort graag...

19 Laatste nieuws/marktrapporten op internet

20 LNV-bureaus in het buitenland

22 Activiteitenkalender

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Het primaire doel van de directie I&H is het bevorderen van duurzame en vitale agroketen, alsmede het bijdragen aan een duurzame internationale concurrentiepositie van het Nederlandse agrobédrijfsleven. Dit zijn tevens de vier kernbegrippen van het werkkterrein van de directie I&H. Onder *duurzame* wordt verstaan: maatschappelijk verantwoord

conform de drie P-gedachte (Profit, People en Planet). *Vitale* houdt in dat wordt gestreefd naar versterking van de internationale concurrentiekracht. Uit *agro* blijkt dat de focus ligt op de landbouw- en voedingssector. *Ketens* verwijst naar een perspectief dat de gehele agrofood-kolom omvat, te weten van primaire sector tot aan de consument.

Praktische handleiding EVD

Internationaal ondernemen volgens het boekje

Meest succesvolle sector

De Griekse zuivelindustrie herschikt zich

12 Korte berichten uit het buitenland

Amerika

- 12 Argentinië**
Inflatie en export
- 12 Brazilië**
Nederlandse zetmeelfabriek
- 12 Canada**
Maïsoorlog met VS
- 12 Verenigde Staten**
Amerikaans rundvlees Hong Kong en Japan

Azië

- 13 China**
Veeteelt Yunnan
- 13 India**
Buitenlands kapitaal, Vrijhandelszone
- 14 Zuid-Korea**
Amerikaans rundvlees

Europese Unie

- 14 België**
Mestprobleem, Celcycluscontrole, Agrarische sector, Veiling Brava, Vaco, Biobrandstof, Koolzaad, Wagyu vlees, Varkensindustrie
- 15 Denemarken**
Register visserijvaartuigen, DNA-chip tegen salmonella
- 16 Frankrijk**
Productbescherming, Sjalottenoorlog, Fokvee

- 16 Hongarije**
Aldi, Uien
- 16 Ierland**
Lagere export
- 17 Portugal**
Genetisch gemodificeerde maïs, Nieuwe voorzitter voedselagentschap
- 17 Spanje**
Productschap tuinbouw, Tomaten, Biologisch/ecologisch/organisch, Eieren, Vleeswarenloket
- 17 Verenigd Koninkrijk**
Hogere export

Overig Europa

- 18 Noorwegen**
Biowetenschappelijke fusie, Vlees- en eierenfusie
- 18 Roemenië**
Buitenlandse investeerders, Restrictie vleesimport, EU-SAPARD
- 18 Turkije**
Grondaankoop, Landbouw- en veeteeltbeurs

Lokale ogen en oren van de LNV-bureaus

De LNV-bureaus en -steunpunten die in het buitenland de Nederlandse agribusines ondersteunen, worden grotendeels bezet door vanuit ons land uitgezonden beleids- en ondersteunend personeel. Bij hun taken worden zij bijgestaan door lokale beleidsmedewerkers, de zogenoemde Technisch Assistenten (TA's). In dit artikel meer over de toegevoegde waarde van de activiteiten van deze TA's.

De Technisch Assistenten (TA's) zijn de lokale ogen en oren van het ministerie van LNV in het buitenland. Zij kennen gebruiken en gewoonten van het gastland (hun land) en krijgen daardoor vaak deuren geopend die voor anderen gesloten blijven. Relevante gegevens en ontwikkelingen worden door hen uiteindelijk vertaald in beleidsvoorstellen.

Maar ze zijn ook vaak druk met - minstens zo belangrijk - netwerken en *troubleshooting*, zoals verderop blijkt.

Veterinaire en fytosanitaire wet- en regelgeving, markttoegang en projecten op het gebied van natuur, milieu en duurzame ontwikkeling zijn maar enkele onderwerpen

waarmee een Technisch Assistent bezig kan zijn. Anders gezien komt het dagelijks werk ook wel neer op overleggen en onderhandelen in een multiculturele context.

Universitaire achtergrond

Afhankelijk van de specifieke opbouw van een LNV-bureau wordt er nauw samengewerkt met de aanwezige LNV-raad en/of -attaché en de administratief medewerker. Als formele Nederlandse vertegenwoordiger is de raad of attaché eindverantwoordelijk. De Technisch Assistent heeft vaak een universitaire (landbouw)achtergrond. Verwacht wordt dat hij of zij de Nederlandse taal beheerst. Voor Nederlandse TA's is dat natuurlijk geen probleem. Aan de lokale Technisch Assistenten worden taallessen aangeboden.

TA-week

Het ministerie vindt het belangrijk dat de TA's goed op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in Nederland. Daarom wordt elke twee jaar de *Meeting Agricultural Assistants* oftewel de TA-week georganiseerd. Deze week staat in het teken van bijscholing, ervaringsuitwisseling en netwerken, en maakt de geografische afstand tussen de LNV-bureaus en het ministerie voor een week tastbaar kleiner.

De Technisch Assistenten bijeen tijdens de Meeting Agricultural Assistants (TA-week). Foto LNV-VB

Maria José de Lazzer (r.) in gesprek met de directeur van Rijk Zwaan Argentinië, tijdens een bezoek aan een paprikateler.

María José de Lazzer, TA Buenos Aires (Argentinië):

“Als TA dien je te beschikken over een relevant netwerk”

“In mei 1997 begon ik als TA op het LNV-bureau in Buenos Aires. De eerste BSE-gevallen in Nederland deden meteen een beroep op mijn vaardigheden in het onderhandelen met de lokale veterinaire autoriteiten. Er moesten goede oplossingen worden gevonden voor problemen in de bilaterale handel. Het uitwerken van de bilaterale samenwerkingsovereenkomst, het deelnemen aan diverse evenementen met Nederlandse bedrijven en het verzamelen van informatie voor de publieke en private sector in Nederland werden mijn dagelijkse werkzaamheden.

Ik ben landbouwkundig ingenieur (Argentinië 1987), specialiseerde me in Italië (1990)

in de economie van de agrofood-systemen en in Wageningen (1995) in bedrijfsmatige systemen voor voedselkwaliteit. Maar het gaat niet alleen om kennis. Als TA dien je vooral ook te beschikken over belangrijke contacten. Mijn ervaring bij overheid, universiteiten en particuliere instellingen hebben me een netwerk verschaft dat tegenwoordig van groot nut is bij het oplossen van problemen en het scheppen van kansen voor de Nederlandse agribusiness. Dankzij mijn kennis en contacten slaag ik erin bruggen te bouwen tussen de Nederlandse en de Argentijnse agribusiness. Zo was er dit jaar extra aandacht voor de technologische behoeften van de Argentijnse voedingsindustrie en voor de ontwik-

keling van de Argentijnse zuivelsector. Hierover zijn rapporten opgesteld onder supervisie van het LNV-bureau door lokale deskundigen en een stagiaire van het bureau.

De agrofoodsector is de motor van de Argentijnse economie. Deze sector heeft nog een enorm groeipotentieel en is in hoge mate complementair aan de Nederlandse sector.

Nederland is enerzijds een belangrijke klant van Argentijnse landbouwproducten (denk aan soja) en anderzijds vraagt de forse groei van de Argentijnse agrarische export om investeringen in knowhow en technologie. Dit biedt kansen!”

Janusz Golos, TA Warschau (Polen):

“Bekendheid met de Poolse realiteit en mentaliteit is van waarde”

“Voor de toetreding van Polen tot de EU in mei 2004 kostte het oplossen van problemen verbonden met formaliteiten met de douane veel tijd. Vooral als het om levende dieren ging, was snelle actie geboden. Ik herinner me een bijzondere situatie op een vrijdag in juni 2002. Vlak voor het einde van de werkdag werd ik door een Nederlandse firma gebeld met verzoek om hulp. Op de Pools-Oekraïense grens werd een transport van gebruikspaarden van Rusland naar Nederland in transit door Polen tegengehouden. De geldigheid van de benodigde veterinaire transitvergunning was verstreken. De collega's van de veterinaire dienst in Warschau waren al naar huis. De weersverwachting kondigde een heet weekend aan. Het idee dat dieren in de vrachtwagens zouden moeten wachten tot maandag, riep

ontzetting bij me op. Na een onrustige nacht heb ik op zaterdagochtend de grensveterinaire dokter thuis opgebeld. Tijdens het gesprek bleek dat wij aan dezelfde landbouwacademie hadden gestudeerd. Ik wist zijn vertrouwen te winnen en op mijn belofte de benodigde vergunning op maandag te bezorgen, liet hij het transport door. Opgelucht kon ik mijn weekend verder rustig doorbrengen.

Grensproblemen zijn er nu veel minder. Beleid en ondersteuning van het bedrijfsleven maken nu nadrukkelijker deel van mijn werk uit. In samenwerking met verschillende organisaties en Nederlandse bedrijven organiseert het LNV-bureau jaarlijks seminars. Op 10 november 2005 organiseerden we samen met Plant Publicity

Ambassadeur Craanen opent het symposium 'De groene stad'. Uiterst rechts Janusz Golos.

Holland het seminar 'De groene stad'. Zo'n 250 voornamelijk gemeentebestuurders en consultants uit heel Polen namen deel. Er waren sprekers uit Nederland, Polen en Tsjechië. Vanwege mijn kennis en ervaring op groengebied in Nederland en bekendheid met de Poolse realiteit en mentaliteit zat ik op verzoek van LNV-raad Wouter Verhey het symposium voor.”

Mahdi Shafeghati, TA Teheran (Iran):

‘Kennis van taal en cultuur leidt tot succes’

Werken in Iran kent vele dimensies. De politieke context zal genoegzaam bekend zijn, maar daar gaat het niet alleen om. De taal, gebruiken en de manier van werken zijn zaken waar je kennis van moet hebben en goed rekening mee moet houden om succesvol te kunnen zijn. Hij werkte, voordat hij TA werd, bij het Iraanse ministerie van landbouw en ook in het agrarische bedrijfsleven. Zijn dagelijks werk is erg divers. Hij is tolk-vertaler, marktonderzoeker, legt contacten tot in de hoogste regionen van de overheid en, als het nodig is, is hij ook nog chauffeur in het onmogelijke Iraanse verkeer.

Een onderschepte lading aardappelpootgoed, waardoor communicatie met ambtenaren in Teheran vereist is, tolken in een vergadering over visserij – haast acht uur aan een stuk – een nachtelijk verblijf op een boerderij in een afgelegen oase samen met Nederlandse technici, overvallen worden door een overstroming tijdens een tuinbouwmissie in Zuid-Iran, drie jaar van vasthoudendheid tegenover veterinaire ambtenaren voor het openstellen van de grens voor Nederlands rundersperma...

Voeg daarbij het beeld van een man met een passie voor talen, die felle kleuren

draagt, en die als hobby politiek-filosofische en wereldliteratuur vertaalt en publiceert...

Dan zie je de 33-jarige Mahdi Shafeghati, sinds oktober 2000 de Technisch Assistent van het LNV-bureau Teheran. Werkend in een land waar bijna elk aspect van het leven overzien wordt door de centrale overheid, in een economie die zwaar wordt beïnvloed door subsidies en centrale planning, in een samenleving waar de mondelinge cultuur hoger wordt gewaardeerd dan de schriftelijke, in een landbouwmarkt van groeiend belang voor het Nederlandse bedrijfsleven.

Marina Ng, TA Hong Kong (China):

“Als TA moet je soms je mandaat wat ruimer interpreteren”

“Het LNV-steunpunt in Hong Kong bestaat al sinds 1975. Ik kwam er datzelfde jaar bij. Je zou kunnen zeggen dat ik opgroeide samen met dit kantoor. Door de jaren heen waren er een hoop veranderingen, variërend van personele wisselingen tot automatisering en het veranderende klimaat voor zakendoen.

Vorig jaar werd ik benaderd door een bloemenimporteur, met de mededeling dat hij snel 30.000 tulpen nodig had voor een grote display op een bloemenshow. Om tijd te besparen, legde ik contact met twee

gerenommeerde Nederlandse tulpen-exporteurs voor offertes. Toen dat op de rails stond, kwam ik er pas achter dat zowel de exporteur als de importeur geen ervaring had met directe import en export. Uiteindelijk stelde ik een handleiding voor hen beiden op en hielp hen bij het in orde maken van de benodigde transportformulieren. Om er zeker van te zijn dat alles goed zou verlopen, ging ik bij aankomst van de tulpen naar de bloemenshow. Op het moment dat de importeur alle dozen had geopend, zag ik duizenden tulpen die naar me glimlachten!

Hong Kong is een vrijhandelsstad en een volledige importmarkt. Er wordt dus vrij actief zaken gedaan tussen Nederland en Hong Kong. Daarom is netwerken met de lokale autoriteiten en handel een belangrijk aspect van het dagelijkse werk. Als ik van hen vragen krijg, stuur ik die altijd meteen door voor actie naar hun Nederlandse tegenhanger. Hong Kong is een ‘snelle’ stad. De mensen lopen er snel, spreken er snel en werken er snel. Soms was het enigszins genant wanneer Nederlandse counterparts ons tempo niet konden bijhouden.

Internationaal ondernemen volgens het boekje

De zaken gaan goed. U hebt een prima bedrijf en de productiviteit laat toe eens over de grens te gaan kijken. Dan pas merkt u hoe betrekkelijk eenvoudig u het als ondernemer in Nederland hebt gehad. Er zijn regels, natuurlijk. Maar de weg om die te leren kennen en ermee om te gaan, is duidelijk. We spreken dezelfde taal en dat is handig bij het oplossen van problemen. Er is altijd een adviseur te vinden om uw bedrijf verder te helpen.

Nu gaat u een onbekende wereld tegemoet. Met één stap staat u over de grens en meteen is vrijwel alles anders. Taal, omgangsvormen, regels, productbeleving, kortom, u kunt opnieuw beginnen. En veel tijd hebt u niet, want op een nieuwe markt wilt u snel thuis zijn en liefst binnen een redelijke termijn omzet maken. Goede raad is duur.

De EVD helpt

Het ministerie van Economische Zaken nam het initiatief om de grensoverschrijdende ondernemer van de nodige informatie te voorzien. De EVD, een agentschap van het ministerie van Economische Zaken, voerde het project uit, waarin diverse overheidsinstanties en particuliere organisaties hun kennis samenbrachten. Het resultaat is een complete serie handzame boekjes met tips, waarschuwingen, oppeppers, adressen en interviews met starters en gevorderden op buitenlandse markten. Een serie vol informatie, vermeldt de omslag van het inleidende boekje van de serie van acht, onder de veelzeggende titel 'Starten met internationaal ondernemen'. Elk boekje behandelt een onderwerp of een bepaald gebied. Vanwege onze bijzondere band met Suriname, de Antillen, Aruba, Marokko en Turkije werd een deel gewijd aan deze landen in het bijzonder. Een ander onmisbaar deel is

'Vorbereiding en aanpak'. Daarin wordt uit de doeken gedaan hoeveel je in eigen land, dus zonder meteen al reiskosten te maken, kunt doen om een nieuwe markt in kaart te brengen. Overheid en Kamers van Koophandel kunnen bijvoorbeeld degelijk in kaart brengen of er wel behoefte is aan het product waarmee men de buitenlandse markt op wil. En een simpele waarschuwing is in dit deel ook aan de orde: blijf met de onderneming de omzet in Nederland garanderen, want uiteindelijk moeten daar de investeringen uit voortkomen om over de grens te slagen. Wees ook niet te happig. Beloften vanuit het buitenland zijn vaak in het geheel niet onderbouwd en slechts bedoeld om de ondernemer in eigen land rond de tafel te krijgen en primaire verkenningen zowat zonder enige verplichting te verkrijgen. Kortom, ga gedegen te werk en dit boekje 'Vorbereiding en aanpak' wijst u de weg om de daad bij het woord te voegen.

Net zo tricky

Zonder geld vaart niemand wel. Een ander deel uit de serie gaat uitvoerig in op de financiën en de al dan niet noodzakelijke verzekeringen. Kredietwaardigheid van de afnemers, de betaalwijzen en -termijnen behoren in Nederland al alle aandacht van de ondernemer te krijgen, laat staan in het buitenland.

Foto's: Fotogeniek

Berichtenservice EVD

Op de website van de EVD kunt u zich gratis abonneren op de Berichtenservice. De Berichtenservice www.evd.nl houdt u automatisch via e-mail op de hoogte van nieuwe informatie over de landen, sectoren en EVD-programma's. In de toekomst zal de Berichtenservice opgaan in een elektronische nieuwsbrief waarin informatie over onder andere de programma's en activiteiten van de EVD een plaats krijgt.

Aanmelden: www.evd.nl/berichtenservice

Niet dat de ondernemer op de buitenlandse markt per definitie meer risico loopt, maar oppassen blijft het parool. Betaalwijzen komen uitgebreid aan bod, waarbij niet opmerkelijk is dat de methode 'letter of credit' of zelfs vooruitbetaling als meest gegarandeerde uit de bus komen. In een interview geeft een ondernemer terecht aan liever minder omzet te maken dan het risico te lopen 'voor niets' te werken en te leveren. Net zo tricky zijn de koersrisico's die u kunt lopen, en ook op dat gebied geeft het betreffende boekje handige tips. En misschien is de suggestie om eventuele schriftelijke aanmaningen vergezeld te doen gaan van persoonlijk contact per telefoon wel even goed van toepassing op onze Nederlandse markt als op de buitenlandse markten. 'Juridische zaken' geeft een goed beeld van de verschillen per land en cultuur, waar de exporterende zakenman bij moet stil staan. Zo is het berekenen van rente op zakelijke leningen in islamitische landen uit den boze. En wist u dat het 'Weens Koopverdrag voor goederen' of de 'Unidroit Principles of International Commercial Contracts' in veel gevallen een betere juridische basis biedt dan de soms conflicterende nationale wetgevingen omtrent im- en export? Met dit boekje op uw bureau hebt u het antwoord op vele vragen bij de hand.

En dan gaat u de stemming peilen op de markt van uw keuze. Deelname aan een, eventueel internationale, beurs is dan een

prima instrument om de reacties op uw product of assortiment te peilen en de eerste contacten te leggen. De experts wijzen u in 'Beurzen' zowel op grote lijnen als op de details. Vooral de valkuilen van beursdeelname worden professioneel belicht. Een spelletje met mooie prijzen op uw stand trekt veel bezoekers, maar het is vaak de vraag of dat de juiste mensen zijn. Het omgaan met standbouwers is ook een verhaal apart. Moet de stand mooi en opvallend zijn of rechttoe rechtaan uitnodigen tot een bezoek van alle langs wandelende bezoekers? Of wilt u juist weinig mensen binnenhalen, om voldoende tijd te hebben voor een werkelijk goed gesprek? Een goede standbouwer kent de technieken om aan uw wensen te voldoen. U moet echter wel de briefing op orde hebben en daarin wijst dit handzame boekje u heel duidelijk de weg.

Ook import

Ook zakendoen met het buitenland om in Nederland nieuwe, goedkopere of betere producten te kunnen aanbieden, krijgt de aandacht in de serie. 'Import' heet deze aflevering. Waarom zou u meteen importeur worden? Misschien is het veel verstandiger om te beginnen als handelsagent van een buitenlands product. Met minder risico bouwt u een goede relatie en bedrijfsvoering op en het kan bij gebleken succes altijd worden omgezet in een importeurschap op (meer) eigen risico. Natuurlijk wordt ook in dit boekje veel aandacht besteed aan

douaneverplichtingen en invoerrechten, want dat blijven de eerste lessen die geleerd moeten worden. Vooral daarom is weer een ander deel geheel gewijd aan 'Transport en douane', want daar blijken toch veel ondernemers veel problemen mee te ondervinden. Waarbij transport nog eens extra onder de loep wordt genomen, compleet met verzekeringen en wijzen van vervoer. Welke methode brengt voordeel, welke geeft de meeste zekerheid? Toch handig om dat allemaal even de revue te laten passeren voordat u zich in een buitenlands avontuur stort. Want dat laatste blijft een feit. Alle boekjes geven aan dat de buitenlandse markten een uitdaging vormen, maar dat er naast een goed product, kennis en inzicht ook doorzettingsvermogen en een zekere moed voor nodig zijn. Maar het blijven enerverende avonturen, die de echte ondernemer voor geen geld zou willen missen.

En gratis

De serie wordt gecombineerd met de essentiële aflevering over 'Subsidies en financiering'. Want er zijn vele regelingen en services om het bedrijfsleven ertoe aan te moedigen de stap over de grens te maken. Export levert immers een belangrijke bijdrage aan het inkomen van Nederland en in de toekomst zal die mondiale markt alleen maar belangrijker worden. Nederland was en is een belangrijke speler en die positie mogen we nooit meer weggeven. Vooral het MKB kan deze serie van de EVD niet missen. Alle boekjes zijn glashelder geschreven en voorzien van leerzame interviews met ondernemers die, soms door schade en schande, de weg voor de starters op de internationale markt hebben geplaveid. De boekjes zijn via www.internationaalondernemen.nl/boekjes gratis verkrijgbaar. Daarmee bespaart u de eerste kosten die met uw stap over de grens gepaard zouden gaan. Een mooi initiatief, waarmee de overheid u de weg wijst naar nieuwe markten.

Bron: *Starten met Internationaal Ondernemen, te downloaden van www.internationaalondernemen.nl/boekjes*

De Griekse zuivelindustrie herschikt zich

In de afgelopen 15 jaar heeft de zuivelindustrie in Griekenland zich ontwikkeld tot een van de meest succesvolle sectoren in de landbouweconomie van dat land. Hoe is deze positieve ontwikkeling gerealiseerd?

Een zeldzaam positief geluid kwam eind september van onderminister Kondos van Landbouw, met zijn vaststelling dat de Griekse melkveehouderij niet langer de ernstigste patiënt van de Griekse landbouweconomie is. Dat is overigens niet uitsluitend het gevolg is van overheidsbeleid of verbeteringsprogramma's voor vee. Een belangrijke factor is de explosieve groei van de zuivelindustrie geweest, thans één van de meest succesvolle sectoren.

Primaire productie

De grote zuivelindustrieën onderhielden altijd sterke banden met hun boeren, die begeleiding kregen op het gebied van voeding, veterinaire zaken en verbetering van de melkwaliteit. De grootste Griekse zuivelproducent, Delta, zette alweer jaren geleden een modelboerderij op, waar Veeopro gedurende een reeks van jaren praktijklessen gaf aan de boeren. Inmiddels zijn de banden met de veehouders wat gevierd; enkele zuivelbedrijven importeren nu melk uit andere Balkanlanden (2002: 40.000 ton), waar de producentenprijs beduidend lager ligt. Desondanks staan de ontwikkelingen in de primaire sector niet stil. Drie jaar geleden werd in Thessaloniki de Griekse Holstein Associatie opgericht, met op dit moment ruim 200 leden en meer dan 20.000 geregistreerde runderen. In samenwerking met NRS maakt de Associatie gebruik van het IRIS rundvee-informatiesysteem. In september 2005 kregen Holstein-boeren op drie locaties

Aandacht voor voeding, veterinaire zaken en verbetering van de melkwaliteit.

praktijklessen van Veeopro, in januari van dit jaar volgden op drie locaties presentaties over het EU-zuivelbeleid en genetica.

Halverwege de jaren '90 beliep het aantal melkveehouders in de sector koemelk nog 22.800. Dat aantal is drastisch verminderd tot thans ongeveer 7.500. In 2004 omvatte hun totale veestapel 170.000 dieren. In dat jaar kwam de gemiddelde melkproductie per bedrijf uit op circa 101.307 kg (vgl. 1995: 33.505). Naar Nederlandse maatstaven (jaarproductie 448.277 kg) niet opzienbarend, voor Griekenland echter een bewijs dat de melkveehouders zich aanpassen aan de ontwikkelingen in de zuivelindustrie.

De primaire productie vindt plaats in 12 districten door het gehele land. De belangrijkste regio's zijn: Centraal-Macedonië (52% van de nationale productie, waarvan 28% in het gebied rond Thessaloniki), Oost-Macedonië en Tracië (13%), Thessalië (12%) en West-Macedonië (8%). De overige districten produceren 15% van dit totaal.

De industrie

De Europese Unie heeft aan het succes van de Griekse zuivelindustrie een forse bijdrage geleverd. En het resultaat mag er zijn: een moderne industrie die voldoet aan internationale normen, en die investeert buiten Griekenland. Productinnovatie staat hoog in

het vaandel en de lancering van nieuwe producten (waaronder desserts) wordt professioneel aangepakt. Ook de kleintjes als Kri-Kri, Neogal en Rodopi, die zich vaak beperkten tot lokale afzetmarkten, hebben de boodschap begrepen. Door gebruik te maken van het 'streekimago' waarvoor de Griekse consument zeer gevoelig is, zijn hun producten nu te vinden in de schappen van de belangrijke supermarktketens in de grote wooncentra van het land.

De laatste jaren worden de kaarten voortdurend opnieuw geschud. De lancering van hooggepasteuriseerde melk zorgde voor opschudding onder de gevestigde orde, evenals de toegenomen afzet door voorheen streekgebonden kleine zuivelbedrijven.

In de zomer van 2005 lanceerde Delta 'condensmelk nieuwe generatie'. Condensmelk was lange tijd een product waarmee een echt Grieks zuivelbedrijf zich niet bezighield, een product zonder toekomst. Nochtans is er sprake van een stabiele vraag, mede door nieuwe variëteiten met toevoegingen van vitamines of sporenelementen, vooral gericht op kinderen in de leeftijd van 2 jaar en ouder.

Producten

Voor wat de vers gepasteuriseerde melk betreft, bevat de Griekse wetgeving een onaangename bottleneck: *good manufacturers practice* (gmp) is hier niet van kracht. De wet bepaalt voor vers gepasteuriseerde melk een maximale houdbaarheid van slechts vijf dagen, terwijl door de moderne productietechnieken ook in Griekenland de melk aanzienlijk langer houdbaar geworden is. De industrie stelt dat als gevolg hiervan het aantal retourzendingen onnodig groot is, met als gevolg een extra kostenpost die op de melkprijs drukt.

In overleg tussen de zuivelindustrie en de ministeries van Handel en Landbouw is dit probleem in de zomer van 2005 door de industrie (die overigens geen unaniem standpunt bleek te hebben) aan de orde gesteld. Een beraad van de regering op mogelijke verlenging van de houdbaarheidsduur tot zeven

of acht dagen leverde niets op. Op 30 augustus werd bekend dat het ministerie van Landbouw zo'n verlenging blokkeerde.

Op basis van omzet (2003) zijn de belangrijkste zuivelindustrieën: FAGE, Delta, Mevgal, Tyras en Dodoni. Kleinere spelers van betekenis zijn: Olympos Zuivelindustrie Larisa AE, Agno Zuivelindustrie AE (ooit op de derde plaats, inmiddels overgenomen door Kolios), Evrofarma ABEE, Epiros AEBE en Kri-kri Zuivelindustrie ABEE. Ook Nestlé mag niet onvermeld blijven.

Voor wat betreft de marktaandelen voor witte melk (alle soorten, 2003) geldt dat ruim 70% van de markt in handen is van vier industrieën: Friesland Hellas 25,7%, Delta 25,1%, FAGE 12,9% en Mevgal 7,5%. Opmerkelijk is het gezamenlijke aandeel van de kleine (streek)producenten: met 28,8% groter dan de afzonderlijke aandelen van de grote bedrijven. Deze ontwikkeling en de lancering van hoog gepasteuriseerde melk door Friesland Hellas voltrokken zich ten koste van Delta en FAGE.

Na vers gepasteuriseerde melk is yoghurt het belangrijkste zuivelproduct, ook door de niet onbelangrijke export. In 2003 was de marktverdeling als volgt: FAGE 48%, Delta 23,1%, Mevgal 12,9% en overige 16,0%. De industriële yoghurt is voor 85% witte yoghurt,

waarvan circa 40% standyoghurt, gevolgd door volvette, halfvolle en magere. Inmiddels zijn er veel soorten met toevoegingen als fruit, granen, stukjes chocolade enzovoort, al dan niet voor kinderen.

Toetreding tot deze markt van Friesland Hellas in 2004 ging ten koste van de marktaandelen van alle belangrijke spelers. Op basis van volume leverde FAGE ruim 1% in, Delta circa 2,5%, Mevgal bijna 2% en Kri-Kri circa 1,7%. Na beëindiging van de samenwerking Delta-Danone is de laatste weer zelfstandig terug op de Griekse yoghurtmarkt. Via de distributiekanaalen van Evrofarm, Agno, Kretalat en Elsim zet Danone zelf haar yoghurt af in Griekenland, met als doel een marktaandeel van 5% tegen eind 2006.

Delta zette een bikkelharde strijd in en heeft een belang opgebouwd in Dodoni. In 1997 nam Delta, die zelf geen kaas maakt, de kleinere Thessalische kaasproducent Vigla over. Zonder daaraan bekendheid te geven, werd Vigla na verloop van tijd omgedoopt in Vigla Olympou en de fabriek werd uitgebreid met een melklijn om het hele jaar te kunnen draaien (de kaasproductie op basis van van schapen- en geitenmelk is seizoensgebonden). De melk zou uitsluitend bestemd zijn voor de markt van Thessalië. Dit was Delta's antwoord aan concurrent Olympos Thessalische Zuivelindustrie, die een marktaandeel van meer dan 10% van de Griekse melkmarkt heeft verworven. Delta (als Vigla) en Olympos zijn in juridische procedures verwickeld.

Tijdens de zomer van 2005 lanceerde Delta (via Vigla Olympou) de eerste condensmelk op de Thessalische markt. Daarbij blijft het echter niet. De overname door Delta van de condensstak van Nestlé, de merknaam Vlachas en de aanstaande overname van de melkzone van Nestlé in het noorden van het land zullen Delta in één klap aanvoerder maken van de lijst voor witte melk, met een marktaandeel van 30%. Het is afwachten welke tegenacties de andere grote spelers bedenken.

LNV-steunpunt Athene

Het Braziliaanse regenwoud en de economie

Een groot deel van de enorme oppervlakte van Brazilië bestaat uit bos. Volgens de Milieuorganisatie van de Verenigde Naties (UNEP) ging in 2003 ruim 2,5 miljoen hectare van de Amazonas, het tienduizenden kilometers uitgestrekte regenwoudgebied langs de grenzen van Peru, Brazilië en Colombia, verloren. In het Braziliaanse deel van de Amazonas bedraagt de ontbossing zo'n 1,7 miljoen hectare per jaar. De Braziliaanse overheid heeft toegezegd er alles aan te doen om deze ontwikkeling een halt toe te roepen, maar of dat gaat lukken?

Volgens de Braziliaanse minister van Landbouw, Roberto Rodrigues, kan Brazilië zijn landbouwareaal met 18 miljoen ha uitbreiden zonder een boom te kappen. De grootste sojaproducent ter wereld, de Braziliaanse gouverneur van de deelstaat Mato Grosso, teelt soja op een oppervlakte van 122.000 ha. Zijn teelt is internationaal gecertificeerd en wordt gefinancierd door een consortium van banken onder leiding van een grote Nederlandse bank. Om alle soja van deze producent en andere producenten in de regio af te voeren naar de wereldmarkt, waaronder Nederland, is grootschalig transport nodig.

Asfaltweg door het regenwoud

De belangrijkste weg naar de dichtstbijzijnde haven is de BR 163 van Cuiaba naar de havenplaats Santarem. De kwaliteit van deze ruim 1.800 km lange zandweg is erbar-

melijk, zeker in de regentijd. De weg moet dus geasfalteerd worden, vinden het overgrote deel van de Braziliaanse bevolking, de overheid en natuurlijk ook de sojaproducent. Nadeel is wel dat de BR 163 dwars door het Amazonewoud loopt en hierdoor de toegang tot de natuurlijke rijkdom van het gebied, tropisch hardhout, open komt te liggen. De Braziliaanse overheid heeft toegezegd de natuur zo veel mogelijk en binnen de wettelijke kaders te beschermen. Met slechts één boswachter op 23.000 hectare, houthandelaren die niet terugschrikken voor moord, een corrupt overheidsapparaat, een volledig gebrek aan registratie van eigendomsrechten en het ontbreken van zonerings is dat moeilijk. Met satellietopnamen kan worden gesignaleerd of een stuk bos is kaalgekapt. Wanneer de milieupolitie ter plekke arriveert, treft ze

inderdaad geen bos aan, maar ook geen daders. Bovendien kappen de criminelen nu niet meer alle bomen, zodat de illegale kap onopgemerkt blijft en er helemaal geen milieupolitie komt controleren. Overigens is het hoofd van de milieupolitie onlangs gearresteerd wegens corruptie.

Diamanten, goud, olie en gas

Tot overmaat van ramp vinden lokale indianenstammen ook nog diamanten en goud in hun reservaat en vindt de nationale olie-maatschappij er olie en gas. De olieprijs is US\$ 50 per vat, terwijl het milieu alleen maar wat hout en noten biedt die dankzij de geheel natuurlijke productie een te hoog gehalte aan aflatoxinen bevatten om voor export naar de EU in aanmerking te komen. De door de indianen illegaal aangelegde landingsbaan voor hun eigen vliegtuigen (!) om de diamant-

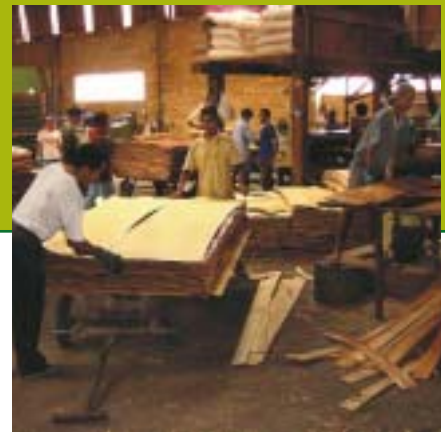
ten het land uit te smokkelen, wordt door de overheid door de vingers gezien.

Veehouders

Dan zijn er de veehouders die duizenden hectaren bos voor weinig geld kopen. Vervolgens kappen en verkopen ze geheel illegaal het waardevolle hout en maken alleen al daardoor winst. Dan houden ze door gebrek aan groen meestal minder dan één rund per hectare. Dat gebeurt wel geheel diervriendelijk: geen oormerken, geen vaccinatie, gewoon natuurlijke vrijheid. Na twee tot drie jaar verzamelen ze wat er zo rondloopt, halen de beste dieren eruit en verkopen deze aan een handelaar. Nadat hij de dieren wat heeft bijgevoerd, verkoopt de handelaar ze door aan een slachthuis dat de dieren slacht en het vlees verkoopt aan de VS, Japan en de EU. Inmiddels staan de sojaboeren uit het zuiden te trappelen om de grond van de veehouders te kopen. Met een mooie winst verkopen de veehouders hun honderden hectaren aan de sojaboeren en schuiven zelf wat verder op volgens het hierboven geschetste stramien.

Hout, papier en cellulose

Voor de productie van papier, cellulose en houtskool voor de staalindustrie is er in Brazilië ongeveer 5 miljoen hectare hout aangeplant. Pinus en Eucalyptus worden op kwekerijen gezaaid of gestekt. Zodra de boompjes voldoende groot zijn, worden ze uitgeplant. Het gaat daarbij om grote aantallen. Afhankelijk van de plantafstand worden er tussen de 1.333 en de 1.666 Eucalyptusbomen per hectare geplant. Bij 5 miljoen hectare gaat het dus om $5 \text{ miljoen} \times 1.500 = 7.500.000.000$ bomen; een behoorlijk aantal. Eucalyptus wordt na zeven jaar geoogst. Na weer zeven jaar is de tweede oogst en na maximaal 21 jaar is de derde en laatste oogst. Dan moet er opnieuw worden geplant. Met name door de steeds verdergaande mechanisering van de

oogst blijkt dat 1.333 bomen per hectare economisch gezien het meest rendabel is.

Hout- en staalproductie

In de deelstaat Minas Gerais worden op grote schaal nieuwe plantages aangelegd voor de productie van houtskool voor de staalindustrie. Minas Gerais heeft nu al een oppervlakte van meer dan 25.000 km² aan Eucalyptus aanplant. Voor elke ton ijzer is meer dan 750 kilo houtskool nodig oftewel zo'n 25 bomen. De bomen worden in stukken gezaagd en in houtskoolovens omgezet in houtskool. Vervolgens wordt de houtskool in de hoogovens gebruikt voor de productie van gietijzer. De houtskool is niet alleen een onderdeel van het staal, maar tevens de energieleverancier. De prijs van een ton houtskool is US\$ 140 en die van steenkool loopt tegen de US\$ 450. Doordat de aanplant van bomen is achtergebleven bij de vraag naar houtskool, wordt er op grote schaal gebruikgemaakt van hout uit natuurlijk bos.

LNV-bureau Brasilia

Link bekeken

Statistieken wereldhandel

De Statistische Databank van de Verenigde Naties: <http://unstats.un.org/unsd/comtrade/> is een databank die de gehele wereldhandel in kaart brengt. En allemaal gratis. Eigenlijk uniek, want veel databanken laten de cijfers vaak zien van of naar het (eigen) land en dus niet van land x naar land y voor product z.

Kort gezegd, wil men de export of import weten van een land naar een ander willekeurig land voor een willekeurig product over één of meer jaren dan kan dat. Alle landen en landjes zitten in de databank, van Albanië tot St. Helena. Aan producten ook geen gebrek, er zijn 100 hoofdstukken die weer onderverdeeld zijn en tot slot is er nog de zoekleutel: een aantal willekeurige levensmiddelenleverden meteen de juiste resultaten op. De echt statistische *diehards* kunnen nog een abonnement nemen tegen een paar honderd dollar per jaar om het nieuws van de zalm en leuke extra's uit de database te vissen.

Kort graag...

V.l.n.r. Sharda Ramlakhan, Oscar Meuffels, Draga Budimir (bureau Zagreb), inzet Mila Mirkovic (bureau Belgrado).

In deze rubriek laten we de lezer kennismaken met de LNV-raden en -attachés. Contact met hen vindt immers vaak alleen telefonisch plaats. 'Kort graag...' biedt een blik achter de schermen.

12 vragen aan Oscar Meuffels

Wat staat er op uw visitekaartje?
Mijn naam, Oscar B.M. Meuffels, en de titel Raad voor landbouw, natuur en voedselkwaliteit. Aan de ene kant staat alles in het Engels en aan de andere kant in het Kroatisch/Servisich. Alhoewel het woord Raad zich in het Kroatisch/Servisich niet echt laat vertalen; gebruikelijk is hier om het woord savjetnik te gebruiken hetgeen eigenlijk - letterlijk vertaald - adviseur betekent. Voor zowel Kroatië als voor Servië Montenegro heb ik een verschillend visitekaartje met de respectievelijke adressen, telefoonnummers en e-mailadressen. In Bosnië-Herzegovina zal ik meestal mijn Kroatische kaartje gebruiken.

Wat heeft u het meest verwonderd?

De enorme verscheidenheid (in bijna alle opzichten) tussen de landen in het werkgebied (Kroatië, Servië Montenegro en Bosnië-Herzegovina). Hoewel ik mij terdege bewust ben van de recente geschiedenis, en dan met name de meest recente oorlog, heeft het mij toch verwonderd hoe de geschiedenis van de laatste paar honderd jaar het leven van alledag beïnvloedt. Zie alleen al de verschillen tussen de steden Zagreb, Belgrado en Sarajevo. Het uiterlijk van deze steden (rooms-

katholiek, orthodox, islamitisch, Habsburgs, Ottomaans, enzovoort) is een goed voorbeeld van de enorme verschillen.

Waar had op uw werkterrein meer aandacht voor moeten zijn?

De privatiseringsgolf in de landbouwsector, die zich de afgelopen jaren al grotendeels voltrokken heeft. Vooral de Duitsers en de Italianen - maar ook recentelijk de Amerikanen - hebben daar hun slag geslagen. Zeker gelet op de unieke positie van Servië, met een nultarief naar Rusland, zou dit strategisch interessant zijn geweest voor het Nederlandse bedrijfsleven.

Wat moet iedereen weten over uw standplaats?

Dat een vriendschappelijke relatie hier gaat voor een zakelijke, en dat de laatste bijna onmogelijk is zonder de eerste. De stelling dat een relatie enkel en uitsluitend wordt onderhouden voor zakelijke belangen wordt hier vaak nog zeer wantrouwend ontvangen. Daaruit vloeit ook voort dat in veruit de meeste gevallen waar sprake is van een succesvolle relatie tussen Nederlandse en Kroatische/Servisische bedrijven de Nederlandse partner regelmatig vertoeft in het land zelf. Succesvol ondernemen op afstand is moeilijk.

Wat moet je nooit doen?

Je geduld verliezen! Het toverwoord is geduld. Precies op het moment dat je denkt dat je er bent, dan moet je op je hoede zijn. De situatie is zelden zoals ze zich voordoet.

En wat juist wél?

Ingaan op de grote gastvrijheid die je mag ervaren van de mensen. Dan pas kun je de werkelijke schoonheid van de landen ervaren.

Wat is het toppunt van plezier op uw werk?

De wetenschap dat ik zowel in Zagreb als in Belgrado op het LNV-bureau niet alleen met een geweldig professioneel team mag werken, maar ook met een uitermate plezierig team!

Noem ten minste één dagelijks terugkerende bezigheid buiten uw werk

Een blik werpen op de Sljeme; Zagreb is gebouwd aan de voet van deze berg, die de hele omgeving beheerst. Een machtige ervaring om iedere dag weer opnieuw die imponerende berg te zien vanuit ons huis.

Wat is uw grootste irritatie?

Het chronische gebrek aan parkeerplaatsen in de stad! Hoewel het openbaar vervoer redelijk goed

georganiseerd is, is - gelet op de afstanden die je moet afleggen - de auto het vervoermiddel dat de voorkeur heeft. Uit onderzoek is gebleken dat tijdens de spitsuren in de stad er een gebrek is aan 2000 parkeerplaatsen. Chaos verzekerd dus.

Aan u de keuze: meer of minder regelgeving. En welke wet of regel zou onmiddellijk op de helling moeten?

De vraag meer of minder regelgeving doet af aan de complexiteit van het vraagstuk. Regelgeving en handhaving blijken in de praktijk vaak communicerende vaten. Het is dus een kwestie van de juiste balans vinden, waarbij het uitgangspunt dan wel moet zijn: zo min mogelijk regelgeving.

Wat mist u het meest van Nederland?

Drop, en soms in de late uren nog wel eens een goede snackbar. Het eerste gemis wordt zo nu en dan nog opgelost door inkomende Nederlanders, het tweede is duidelijk moeilijker.

Uw sleutelwoord voor de toekomst?

Het klinkt clichématig, maar mijn sleutelwoord voor de toekomst is: verdraagzaamheid.

Amerika

Argentinië

LNV-bureau Buenos Aires

> Inflatie en export

Inflatie en export

Argentijnse rundvleesexporteurs krijgen te maken met een forse belastingverhoging. De toch al omstreden belasting op geëxporteerd rundvlees wordt verhoogd van 5 naar 15%. De Argentijnse regering probeert op deze manier de buitenlandse vraag terug te dringen om zo de inflatie te temperen. Ook is besloten om in een groot aantal gevallen de exportrestituties niet meer uit te keren, om de exportprijzen te laten stijgen. Zo'n 200 producten (o.a. vlees, vis, zuivel, groenten, koffie, rijst, tarwe en oliehoudende zaden) worden door deze maatregel getroffen. De pluimveesector blijft buiten schot, omdat die zich houdt aan de met de regering gemaakte prijsafspraken. Veel waarnemers vrezen echter dat de maatregel hooguit een beperkt kortetermijneffect zal hebben.

Brazilië

LNV-bureau Brasilia

> Nederlandse zetmeelfabriek

Braziliaanse banen door Nederlandse zetmeelfabriek

Dankzij de vasthoudendheid en het doorzettingsvermogen van directeur Jantinus Kappe en het Veendamse bedrijf Nivoba (zie www.nivoba.com) is het dan toch gelukt: de opening van de Nederlandse zetmeelfabriek Goiamido in de Braziliaanse stad Jaguará op 20 januari. Het bedrijf is een dochteronderneming van Kappe Intermediair uit Havelte. Naast de fabriek is ook een landbouwbedrijf

van 6.000 hectare opgezet voor de productie van cassavewortels, die als grondstof dienen. Er is een investering van 8,5 miljoen euro mee gemoeid. Het Nederlandse initiatief betekent een flinke impuls voor de werkgelegenheid in Jaguará en omgeving: 25.000 banen. De naam Goiamido van de fabriek is een samenvoeging van Goiás, de naam van de deelstaat waar het bedrijf is gevestigd, en amido, dat zetmeel betekent.

Ambassadeur Onno Hattinga van 't Sant verichtte de officiële opening. De Braziliaanse secretaris voor Handel en Industrie was erbij, evenals gedeputeerden, de burgemeester van Jaguará en van gemeentes in de omgeving, en de burgemeester van Veendam.

Canada

LNV-bureau Washington

> Maïsoorlog met VS

Maïsoorlog met VS

De Canadezen innen sinds december vorig jaar strafheffing op Amerikaanse maïs. Op elke bushel (25,4 kg) maïs wordt een extra invoertarief van 1,65 Canadese dollars geheven. Canadese maïsboeren beschuldigen de Amerikanen er namelijk van maïs onder de kostprijs in Canada te dumpen. Het

Canadese Internationale Handelstribunaal (CITT) onderzoekt de zaak. Als blijkt dat Canadese maïsboeren geen materiële schade lijden, worden de extra invoerheffingen met rente teruggestort. Het CITT zal rond 15 april een beslissing nemen.

De strafheffing heeft tot heftige reacties onder Canadese rundvee- en varkenshouders geleid. Die voeren veel Amerikaanse maïs aan hun dieren. Volgens een schatting van de Canadese brancheorganisatie voor rundveehouders zullen de kosten per rund met 100 Canadese dollars stijgen door de extra heffing. Varkens worden 20 dollar duurder. Een enorme klap voor vooral de rundveehouders die de recente BSE-crisis nog niet eens te boven zijn. Afgelopen zomer werd de Amerikaanse grens voor Canadese rundvlees na meer dan twee jaar weer geopend.

Verenigde Staten

LNV-bureau Washington

> Amerikaans rundvlees | Hong Kong en Japan

Amerikaans rundvlees welkom in Hong Kong

Hong Kong heeft eind december zijn grenzen weer geopend voor rundvlees uit de Verenigde Staten. Daarmee is een eind gemaakt aan het invoerverbod dat sinds twee jaar van kracht was. Met een waarde van 90 miljoen dollar in 2003 was Hong Kong de op vier na grootste markt voor Amerikaans rundvlees, voordat in december 2003 de grens dicht ging omdat bij een koe in Washington State BSE werd vastgesteld. Hong Kong staat de invoer toe van ontbeend rund-

vlees van dieren tot 30 maanden oud. Volgens de Hong Kongse autoriteiten is de 30 maanden-restrictie een eerste stap. Mogelijk zal later de invoer van dieren van elke leeftijd worden toegestaan.

Grens Japan opnieuw gesloten

Amper zes weken na de heropening van de Japanse markt voor Amerikaans rundvlees heeft Japan de grens alweer gesloten. Oorzaak is een Amerikaanse blunder. Het bedrijf Atlantic Veal & Lamb Inc. is namelijk over de schreef gegaan door rundvlees met wervelkolom naar Japan te exporteren. Dat is een flagrante schending van één van de belangrijkste voorwaarden voor hervatting van de invoer: de verwijdering van al het risicomateriaal, inclusief de wervelkolom. Op aandringen van minister van Landbouw Shoichi Nakagawa kondigde premier Junichiro Koizumi enkele uren na de ontdekking van het verboden rundvlees een algeheel importverbod af. Dit blijft van kracht totdat de VS opheldering hebben verstrekt over de toedracht van dit incident en, belangrijker nog, garanties hebben gegeven dat het bij dit voorval zal blijven.

Blijkbaar zijn de vleesinspecteurs van het Amerikaanse ministerie van Landbouw, die elke partij exportvlees controleren, slecht op de hoogte van de Japanse exporteisen. De geschrokken Amerikaanse landbouwminister Mike Johanns heeft inmiddels een aantal strenge maatregelen genomen. Zo wordt elke partij geëxporteerd vlees in Japan door Amerikaanse inspecteurs opnieuw gecontroleerd, zullen er onaangekondigde inspecties van exporterende bedrijven plaatsvinden en worden alle goedgekeurde slachterijen opnieuw beoordeeld. Ook moeten alle vleesinspecteurs verplicht een aanvullende cursus volgen.

In Japan is eveneens kritiek op de eigen inspecteurs, want die hebben in december nog een aantal Amerikaanse exportbedrijven gecontroleerd. Op basis van de

conclusies van de Japanse exporteurs is de Japanse markt weer geopend. De inspectie blijkt nu voornamelijk te hebben plaatsgevonden aan de hand van documentcontroles. Atlantic Veal & Lamb Inc. bevond zich overigens niet onder de gecontroleerde bedrijven.

Het incident gebeurde daags voor een bezoek aan Japan door de Amerikaanse vice-minister van Buitenlandse Zaken Robert Zoellick. Zoellick wilde aandringen op verhoging van de leeftijd van te slachten runderen van 20 naar 30 maanden.

logieoverdracht in de vorm van projecten.

Meer lezen over deze sector in Yunnan? Ga dan naar www.evd.nl of www.hollandinchina.org/kunming en download het Engelstalige rapport Animal Husbandry Industry in Yunnan. Voor direct contact met het NBSO in Kunming: nbsokm@nbsokunming.com.

omzet van de detailhandel in India bedraagt 330 miljard dollar per jaar. Slechts 2% daarvan is in de formele sector. Volgens een KPMG-studie zal de georganiseerde detailhandelsomzet in India toenemen van 6,4 miljard dollar tot 23 miljard in 2010.

Korte berichten uit het buitenland

Azië

China

LNV-bureau Beijing

> Veeveelt Yunnan

Kansen in Yunnan

De Chinese provincie Yunnan investeert de laatste jaren flink in het ontwikkelen van de lokale veeveeltindustrie. Volgens de plannen van de lokale overheid moet de sector uitgroeien tot één van de zogenaamde pillar industries van de regio.

Yunnan, gelegen in het zuidwesten van China en grenzend aan ASEAN landen als Vietnam en Laos beschikt over een uitstekend klimaat. Hier profiteert ook de veeveelt van. Voor de ontwikkeling van diervoeders en veterinaire medicijnen bijvoorbeeld, wordt er onder andere gebruik gemaakt van Chi-

nese planten en kruiden (die onder meer ook worden gebruikt voor het vervaardigen van traditionele Chinese medicijnen), die in de provincie in overvloed aanwezig zijn.

De nabijheid van het handelsblok ASEAN en de komst van de China-ASEAN vrijhandelszone in 2010 (1,5 miljard consumenten) maakt dat Yunnan zich meer en meer op de export wil gaan richten.

Nederland heeft een goede reputatie op landbouwgebied in China en dat geldt ook voor Yunnan. Kansen liggen hier voor Nederlandse ondernemers op het gebied van export van materiaal en installaties, maar sinds kort bijvoorbeeld ook van sperma van fokstieren, nu dat bijna weer is toegestaan door de Chinese overheid. Verder is er grote behoefte aan kennis- en techno-

India

LNV-bureau New Delhi

> Buitenlands kapitaal | vrijhandelszone

Indiase minister wil buitenlandse kapitaal

De Indiase minister voor de voedselverwerkende industrie Kant Sahai wil opheffing van het verbod op

buitenlandse investeringen in de detailsector. Hoewel buitenlandse ketens als Tesco, Carrefour, Casino en Auchan staan te trappelen om actief te worden in India, vreest de regering dat dit ten koste zal gaan van de kleine detailhandelaars en de informele handel. Sahai stelt echter dat buitenlandse investeringen in de detailhandel juist arbeidsplaatsen zullen creëren en de markt voor verwerkte, kwalitatief goede producten zullen vergroten. Naast het toestaan van buitenlands kapitaal pleit hij voor het verlagen van accijnzen en BTW op verwerkte levensmiddelen en wil hij 10 jaar belastingvrijstelling voor investeringen in de voedselverwerking. Sahai gelooft dat voedselverwerking in India, waar slechts 2% van de productie enige bewerking ondervindt, een belangrijke groeisector kan worden en dat exportmarkten ontwikkeld moeten worden. Nu de markten in de meeste westerse landen min of meer verzadigd zijn, investeren supermarktketens in China en kijken ze naar mogelijkheden in India, de twee grootste consumtengroeiemarkten in de wereld. Het Duitse Metro is overigens al een aantal jaren actief in India. De

Vrijhandelszone in Indiase regio

India, Bangladesh, Bhutan, De Maldiven, Nepal, Pakistan en Sri Lanka gaan werk maken van de vrijhandelszone. Daarover waren in 1985 al afspraken gemaakt bij de oprichting van de South Asian Association for Regional Cooperation (SAARC). Op 1 januari is een overeenkomst over de vrijhandelszone van kracht geworden die twee jaar eerder in Islamabad is getekend. Die overeenkomst moet leiden tot de oprichting van de South Asian Free Trade Area (SAFTA). In 2016 moet de vrijhandelszone volledig operationeel zijn. In de overeenkomst staan afspraken over kwetsbare producten en compensatie voor verlies van invoerheffingen voor de minst ontwikkelde landen Bangladesh, Bhutan, Nepal en de Maldiven.

De instelling van de vrijhandelszone werd vooral vertraagd door politieke problemen tussen India en Pakistan. De handel tussen de SAFTA-landen is beperkt en groeit nauwelijks. De overeenkomst zou ook het probleem, dat Pakistan tot nu toe weigert India de positie van meest begunstigd land te geven, moeten oplossen. Pakistan heeft SAFTA nog steeds niet geratificeerd, omdat het land de meestbegunstigde status van India koppelt aan een oplossing van het Kashmir-probleem.

Inmiddels is ook Afghanistan lid van SAARC, maar het land neemt nog niet deel aan de vrijhandelszone. Japan en China hebben de status van waarnemer en dialoogpartners in SAARC.

Zuid-Korea

LNV-bureau Seoul

> Amerikaans rundvlees

Grens weer open voor Amerikaans rundvlees

Ook de Koreaanse grens gaat na een tweejarig verbod op Amerikaans rundvlees in maart weer open. Zuid-Korea gaat vlees toelaten van runderen die jonger dan 31 maanden zijn. Vlees dat gehecht is aan bot zal (nog) niet worden geaccepteerd. Deze beperking ver-

hindert de invoer van populaire artikelen als spareribs.

Uit douanestatistieken blijkt intussen dat ten tijde van het verbod toch een aanzienlijke hoeveelheid Amerikaans rundvlees, ongeveer 29.000 ton, op de Koreaanse markt is verkocht. Het gaat om rundvlees dat de quarantaineprocedures al had doorlopen voordat het verbod in werking trad en dat vervolgens legaal tot ongeveer twee jaar daarna kon worden gedistribueerd.

resultaten van tevoren vastgestelde onderzoeksprojecten. Het is de bedoeling van BASF om de opbrengst van landbouwgewassen te verhogen en hun weerstand te verbeteren tegen bijvoorbeeld droogte. CropDesign is een spin-off van het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB). Het bedrijf specialiseert zich in celcycluscontrole van planten en wil deze knowhow gebruiken om nieuwe toepassingen in de agrobiotechnologie te ontwikkelen.

Agrarische sector krimpt

Het aantal landbouwbedrijven in België is in een jaar tijd met 3,2% gedaald. Dat blijkt uit de landbouwtelling van het Nationaal Instituut voor de Statistieken (mei 2005). Momenteel zijn in België nog 51.540 landbouwbedrijven actief, 1.681 minder dan in 2004.

In Vlaanderen verdwenen 1.076 landbouwbedrijven (-3,0%), in Wallonië 603 (-3,4%). Het totale aantal arbeidskrachten in de landbouw daalde in dezelfde periode met 3.462 (-3,5%), waarbij de daling in het Vlaamse Gewest groter is dan in het Waalse Gewest.

Het aantal rundveehouders verminderde in hoog tempo (-4,1%). Het totale aantal runderen is op nationaal niveau teruggelopen met 39.999 dieren (-1,5%), voor Vlaanderen met 1,7% en voor Wallonië met 1,2%. Bovendien valt een daling te zien van het aantal productieve melkkoeien (-3,6%), terwijl het aantal productieve zoogkoeien met 3,1% stijgt.

De varkensstapel is in een jaar tijd met 37.120 dieren gekrompen. Dit gaat gepaard met een daling van het aantal varkenshouders, zowel in het noorden (-4,1%) als in het zuiden van België (-6,9%).

Daarentegen steeg het aantal aanwezige oaien op de landbouwbedrijven met 1,2%, evenals het aantal geiten (+2,9%) en paardachtigen (+4,6%). Het pluimvee gaat globaal in aantal achteruit (-2,6%), voornamelijk te wijten aan de daling van de vleeskippen (-3,1%); ook het aantal pluimveehouders krimpt sterk (-8,5%).

Omzet veiling Brava stijgt

De omzet van de tuinbouwveiling Brava in Zellik steeg in 2005 met 10% ten opzichte van 2004. Onder andere door het extreem slechte weer in Zuid-Europa stegen in het voorjaar de prijzen van witlof, tomaten en slasoorten. Bij witlof en tomaten kende Brava ook een areaaluitbreiding.

Vaco: oer-Hollandse maaltijdspecialist

De oer-Hollandse kant-en-klare boerenkoolstampot met worst van Albert Heijn wordt gemaakt door de firma Vaco in het Vlaamse Herselt. Vaco heeft ook vestigingen in Olen en Geel waar in totaal 360 mensen werken. Olen breidt op dit moment uit om het merendeel van het werk op te vangen van de vestiging in Geel, die dit jaar vanwege een dalende omzet sluit. Het bedrijf heeft maar één klant: Albert Heijn. Technologen en productcategoriemanagers van AH en Vaco werkten in de jaren negentig samen continu ideeën uit en bedachten jaarlijks 60 tot 70 nieuwe schotels en varianten. Maar de 120 tot 130 verschillende maaltijden die Vaco op een gegeven moment in het schap had staan, bleken te veel. Vaco en AH besloten begin 2005 delen van het assortiment af te stoten: geen pizza's en oriëntaals geïnspireerde schotels meer, maar afbouwen naar een kleine honderd producten in het schap. Voorlopig daalde de omzet van 42 miljoen euro in 2004 naar 35 miljoen euro in 2005, maar is dit nog altijd een stijging ten opzichte van de 30 miljoen euro uit 2000.

Korte berichten uit het buitenland

Europese Unie

België

LNV-bureau Brussel

> Mestprobleem | celcycluscontrole | agrarische sector | veiling Brava | Vaco | bio-brandstof | koolzaad | Wagyu vlees | varkensindustrie

Eco Flanders gaat mestprobleem oplossen

Onder de naam Biomaat wil het Vlaamse duurzame energiewinningbedrijf Eco Flanders in Nederland vier tot zes vergistingsinstallaties per jaar bouwen. Met welke aannemer Eco Flanders in zee gaat om het project te realiseren, wil het bedrijf nog niet zeggen. In Vlaanderen zelf gaat Eco Flanders de komende vijf tot acht jaar 50 vergistingsinstallaties bouwen. De

eerste installatie komt bij een varkenshouder in Diksmuide, die varkensmest vergist met energiemais en restanten van bietenteelt. De andere installatie komt bij een voedingsmiddelenbedrijf in Vleteren. Daar worden aardappelschillen vergist met energiegewassen. Eco Flanders denkt dat 50 installaties het Vlaamse mestprobleem zullen oplossen. Ook wil Eco Flanders het groenafval van veilingen, gemeenten en steden vergisten. Eén vergistingsinstallatie kost ongeveer 5,7 miljoen euro. Daarmee worden 10 tot 12 miljoen kilowatturen per jaar geproduceerd.

CropDesign en BASF sluiten miljoenencontract

BASF Plant Science krijgt exclusieve licentierechten op de wetenschappelijke ontdekkingen van het bedrijf CropDesign. BASF gaat de ontdekkingen commercieel toepassen in een aantal belangrijke landbouwgewassen zoals maïs, soja en tarwe. Met de overeenkomst zijn miljoenen euro's gemoeid. Bonus zijn verder gekoppeld aan de

Amerikanen willen investeren in Belgische biobrandstof

De Amerikaanse multinational Cargill Logistics is geïnteresseerd in de openbare aanbesteding die de Belgische federale regering voorbereidt voor de bouw van één of twee productie-eenheden van biodiesel in België. Cargill zou productielijnen in Félu en Gent willen starten en 62 miljoen euro willen investeren. In Gent zou sprake zijn van een fabriek met een capaciteit van 200.000 ton biodiesel, één van de grootste in Europa. Daarvoor zou het merendeel van de grondstoffen moeten worden geïmporteerd, want Vlaanderen kan nooit genoeg koolzaad verbouwen voor een fabriek met een dergelijke productiecapaciteit.

Cargill heeft in de Gentse haven een ideale locatie tussen het Rodenhuzedok en de Moervaart en vlakbij Eurosil. Ook Alcofinance heeft daar zijn project voor bioethanol gepland.

De Belgische regering had eind januari de aanbestedingsprocedure voor de biobrandstoffen rond willen hebben. In Vlaanderen gaat het om het Gentse project rond de Ghent Bio-Energy Valley. Aan Waalse kant wordt een project voorbereid in Wanze, nabij Hoei. De Waalse autoriteiten hebben de regering echter gevraagd tot oktober 2007 te wachten met het uitschrijven van de openbare aanbesteding, om zo meer voorbereidingstijd te krijgen om het project voor te bereiden.

Koolzaad is hot in België

Oleon, gespecialiseerd in het verwerken van natuurlijke oliën en vetten, investeert in een nieuwe installatie voor biodiesel in het Oost-Vlaamse Ertvelde. De nieuwe fabriek moet jaarlijks 95.000 ton biodiesel produceren. Het project kost 20 miljoen euro. De bouw van de nieuwe fabriek zou nog dit jaar starten. Oleon gaat bij dit project samenwerken met de Oliefabriek Lichtervelde, in het verleden gespecialiseerd in de productie van lijnzaadolie. In de nieuwe installaties zal het ook mogelijk zijn om kool-

zaadolie te produceren. De volledige productie zou afgenomen worden door Oleon.

De Belgische landbouwsector produceert slechts een paar duizend ton koolzaadolie, terwijl de Oleon-installaties een capaciteit zullen hebben van 95.000 ton biodiesel. Oliefabriek Lichtervelde zal proberen boeren in de omgeving warm te maken voor koolzaad: hun afzet is immers al gegarandeerd. Bovendien verstrekt de EU een energiepremie van 45 euro per hectare voor de aanplant van koolzaad. Oleon in Ertvelde en de oliefabriek van Lichtervelde denken vanaf begin 2007 5.000 tot 8.000 ton koolzaadolie van eigen bodem te kunnen verwerken. Eind 2010 moet volgens de richtlijnen van de Europese Unie al 5,75% van alle gebruikte brandstoffen in het wegverkeer uit biologisch afbreekbare grondstoffen bestaan.

Rolls Royce-vlees

Op het landgoed Altembrouck in de Voerstreek fokt de Nederlander Wim Claessen de grootste Europese kudde Wagyu's, de Rolls Royce onder de koeien. Om fijnproevers te laten kennismaken met het exclusieve vlees, wil hij er een bezoekerscentrum inrichten. Bovendien wil Claessen in de toekomst steeds meer boeren van Wagyu-embryo's voorzien en de verkoop van dat vlees coördineren.

Claessen verkoopt zijn vlees onder meer aan het Londense warenhuis Harrod's, de oliesjeiks in Dubai en de Japanse ambassades in Europa. Maar hij wil het ook bekender maken bij het grote publiek in Vlaanderen. Daarvoor wordt nu een bezoekerscentrum gebouwd en wordt het binnenhof van het kasteel ingericht tot een tuin waar gebarbecued kan worden.

Binnenkort begint Claessen bovendien ook Japanse varkens (de zoge-

Informatie visserijvaartuigen nu openbaar

In een register op de website www.fd.dk zijn de basisgegevens over geregistreerde Deense visserijvaartuigen nu makkelijk op te vragen. Het register bevat identificatiegegevens, gegevens van de eigenaar of contactpersoon, gegevens over het type, de capaciteit en de maten van het schip. Visserijvaartuigen hebben zelf gevraagd om de openbaarheid van dergelijke informatie in verband met onder meer koop- en verkoop van schepen.

naamde Kurobuta) te fokken die ooit op de landgoederen van koningin Victoria rondliepen en nu opnieuw in Europa worden geïntroduceerd.

Duitse erkenning geeft impuls aan varkensindustrie

Het aantal Certus-deelnemers is flink toegenomen sinds het Certus-kwaliteitslabel voor varkensvlees een jaar geleden is erkend door Duitsland. Het aantal erkende varkenshouders is in een jaar tijd gestegen van ruim 500 tot ongeveer 900. Dat meldt Belpork, de beheerder van het Certus-label. Vanwege die erkenning kan Certus-varkensvlees zonder bijkomende controles of extra kosten uitgevoerd worden naar Duitsland. Om de opening naar de Duitse markt te realiseren, moest Belpork wel een aantal aanpassingen in het Certus-lastenboek doorvoeren. Zo komt er een uitbreiding met normen voor de biggenopfok en zeugenhouderij. Verder worden ook de hygiëne-

eisen voor de slachthuizen en uitsnijderijen herzien.

> Register visserijvaartuigen | DNA-chip tegen salmonella

DNA-chip in de strijd tegen salmonella

Deense onderzoekers werken aan een DNA-chip waarmee salmonella makkelijk kan worden opgespoord. Met de beoogde DNA-chip kunnen veel bacteriestammen gelijktijdig onderzocht worden door middel van de zogenaamde micro-array methode. Met een precies beeld van het DNA-profiel zijn besmettingen en besmettingstracés gemakkelijker te vinden. De chip wordt ontwikkeld door het Deense Instituut voor Voedings- en Diergeneeskundig Onderzoek (www.dfvf.dk), dat daarmee is uitverkoren als voortrekkers van een Noors project dat de komende drie jaar een goede en goedkope opsporingsmethode moet ontwikkelen.

Frankrijk

LNV-bureau Parijs

> Productbescherming | sjalottenoorlog | fokvee

De INAO (Institut National des Appellations d'Origine) wil meer belangstelling wekken voor het de bescherming van nationale traditionele producten en productiemethoden. Het instituut boekt daar steeds meer succes mee: China telt inmiddels een honderdtal beschermde oorsprongsproducten en er wordt via NGO's samengewerkt met Argentinië, Chili, Colombia, Peru en Brazilië. Ook zijn contacten gelegd met enkele landen in Centraal-Amerika. Aan Marokko, Cambodja, Laos, Indonesië en enkele Afrikaanse landen geeft de INAO juridische steun. Als de groep 'bondgenoten' van de INAO op wereldwijd niveau groter wordt, kunnen landen die beschermde imitatieproducten produceren, gemakkelijker juridisch worden vervolgd.

Sjalottenoorlog

Frankrijk mag geen Nederlandse zaaisjalotten weren. Dat heeft de Europese rechter op 10 januari bepaald. De rechter boog zich over de 'sjalottenoorlog' tussen twee Nederlandse zaadveredelaars en 1.000 Franse sjalottentelers. De Franse Raad van State heeft aan het Europese Hof gevraagd of Frankrijk de handel in uit zaad gekweekte, in plaats van vegetatief vermeerderde sjalotten (waarbij sjalotten in de grond worden gestoken, waaruit nieuwe sjalotten groeien) op zijn grondgebied kan verbieden. In Frankrijk worden alleen de vegetatief vermeerderde sjalotten als echte sjalotten beschouwd. De Europese

rechter heeft echter beslist dat het Franse verbod in strijd is met de Europese regel van het vrije verkeer van goederen. Wel beschouwt de rechter de opname van de zaaisjalot in de EU-rassenlijst in 1997 als 'niet conform'. De Franse sjalottentelers vinden de uitspraak van het Hof tegenstrijdig. Theoretisch is volgens hen het 'illegale karakter' van de zaaisjalotten erkend.

Anderzijds zegt de rechter dat de Franse bepaling, die alleen vegetatieve vermeerdering van sjalotten erkent, in strijd is met het Europees recht. De sjalottenboeren vrezen nu dat hiermee de deur geopend wordt voor producten die, hoewel zij lijken op een sjalot, qua smaak meer weg hebben van een ui.

Frans fokvee weer Rusland in

Er mag weer Frans rundvee naar Rusland worden geëxporteerd. Medio 2006 zullen de Russische veterinaire autoriteiten hun import-eisen voor Frans fokvee bijstellen, nu de BSE-situatie in Frankrijk sterk verbeterd is. Met deze marktopening kan Frankrijk weer actief deelnemen aan het Russische herstelprogramma voor de rundveestapel. Conform dit programma wil Rusland jaarlijks zo'n 50.000 hoogwaardige runderen invoeren. Frankrijk telde in 2005 31 BSE-gevallen, waarvan twee klinische gevallen, 17 gevallen in het kader van het controleprogramma voor risicorunderen en 12 gevallen op het niveau van controle in de slachterij. In 2004 telde Frankrijk nog 54 BSE-gevallen; het totaal aantal sinds 1991 bedraagt 977.

Hongarije

LNV-bureau Boedapest

> Aldi | uien

Aldi komt eraan!

Aldi gaat in Hongarije de concurrentie aan met Auchan, Metro, SPAR, Tengelmann, CORA, Plus (CORA-dochter met kleine winkels), Réwée, Lidl en de Hongaarse inkoopcombinaties voor vooral kleine supermarkten Co-op en CBA. In 2007 moet de eerste Hongaarse Aldi-winkel opengaan. De verwach-

ting is dat dit de detailhandel nog eens flink zal opschudden.

In Hongarije is ook voor de middenklasse de prijs het belangrijkste keuzecriterium. Daar sluit Aldi's filosofie dus goed op aan. De ruimte die Aldi op de markt zal overerven, gaat ten koste van de concurrenten. Vooral de kleine winkels, die zowel in de stad als op het platteland nog een grote rol spelen, zullen hierdoor nog meer in de problemen komen. De Hongaarse detailhandel loopt nog voor circa 60% via kleine winkels, die veelal

zijn aangesloten op de inkoopcombinaties Co-op en CBA of onderdeel zijn van de winkelketen Plus. Nu al heeft Plus de strategie aangepast: een kleiner en goedkoper assortiment en een soberder inrichting. De verwachting is echter dat ook de ketens met grotere winkels de concurrentie zullen voelen. Ook de leveranciers zullen nog meer onder druk worden gezet. Aldi zal haar inkoopexpertise inzetten en de leveranciers zullen moeten kunnen concurreren met Aldi's leveranciers in West-Europa. Hierdoor zullen de andere ketens hun leveranciers de duimschroeven ook verder aan draaien. In november werd Auchan door haar leveranciers nog beschuldigd van machtsmisbruik toen het de inkooprijzen voor vier maanden wilde bevriezen, omdat de consument vanwege onder meer de hogere energiekosten steeds prijsgevoeliger wordt. Auchan zou ook producten hebben verkocht beneden de aankooprijzen, iets wat in Hongarije verboden is.

Hongaarse uienproductie daalt

Het Hongaarse uienareaal is gedaald van 6.000 hectare in de periode 1995-2000 naar 4.000 hec-

tare in 2004. Het relevante Hongaarse productschap verwacht dat deze ontwikkeling zich dit jaar doorzet met een afname van maar liefst 43%. De lage opbrengsten zijn vooral te zien bij kleine boeren die zich geen dure investeringen kunnen veroorloven en extensief telen. Voor een intensieve teelt met hoge opbrengsten zijn arealen van 50 tot 100 hectare essentieel, vooral met het oog op de benodigde machines en afzet aan de winkelketens. Traditioneel vond de uienteelt vrijwel uitsluitend plaats in Oost-Hongarije, rond de plaats Mako, tegenwoordig worden ook veel uien geteeld in Midden-Hongarije. Volgens de laatste cijfers (2003) van AKI, de Hongaarse equivalent van het LEI, lag de opbrengstprijs op 210 euro per ton. Na de EU-toetreding steeg de import van 10.000 ton in 2003 tot 22.000 ton in 2004. De export, die vóór toetreding 20.000 tot 30.000 ton per jaar bedroeg is inmiddels gezakt tot 1.000 ton per jaar.

Ierland

LNV-bureau Londen

> Lagere export

Ierse agrarische export stelt teleur

De Ierse agrarische export is in 2005 licht gestegen met 0,7% tot een kleine 7,1 miljard euro. Oorzaken van de beperkte groei zijn volgens de Ierse exportbevorderingorganisatie Bord Bia de druk van supermarktketens op de prijzen en het zwakkere pond sterling. Ook de uiteindelijke uitkomsten van de WTO-onderhandelingen vervullen Bord Bia met somberheid. Volgens Bord Bia betekent het nu voorliggende markttoegangs aanbod van de EU dat de import van rundvlees in de EU zal groeien van 500 miljoen ton tot 1,3 miljard ton en dat deze groei de productie en de prijzen in de EU met 10% zal doen dalen.

De export van levend rundvee uit Ierland steeg met 40% tot 184.000 stuks, terwijl de waarde van deze export met 25% toenam tot 81 miljoen euro. Bord Bia verwacht in 2006 een vergelijkbaar niveau van

export van levend vee met een voortdurende vraag naar kalveren vanuit Nederland.

De export van varkensvlees steeg met 11% tot een waarde van 230 miljoen euro, waarbij vooral de export naar Japan zich explosief ontwikkelde.

De exportwaarde van schapenvlees liep met 2% terug als gevolg van gedaalde prijzen tot een waarde van 175 miljoen euro, dit ondanks een stijging in het aantal geslachte ooiën met 11%. De exportwaarde van kippenvlees nam toe met 1% tot 250 miljoen euro.

De sector 'verwerkte voedingsmiddelen', door Bord Bia als een groei-sector gekenschetst, kon de gewekte verwachtingen niet waarmaken: de exportwaarde bleef in 2005 op een gelijk niveau ten opzichte van die van 2004. In de allerbelangrijkste exportcategorie voor de Ieren, de zuivelsector, moest een daling van de exportwaarde van 2,2% worden geïncasseerd tot een exportwaarde van 1,82 miljard euro.

Portugal

LNV-bureau Madrid

> Genetisch gemodificeerde maïs | nieuwe voorzitter voedselagentschap

Genetisch gemodificeerde maïs iets meer dan een halve procent, 0,6 om precies te zijn, van alle Portugese maïs was vorig jaar genetisch gemanipuleerd. Dat is 750 hectare genetisch gemodificeerde maïs, tegenover een totaal van 135.000 hectare geteelde maïs.

Nieuwe voorzitter voedselagentschap

De onlangs opgerichte Autoriteit voor de Voedselveiligheid en Economische Activiteiten heeft een nieuwe voorzitter, António Nunes. Nunes was al eerder betrokken bij het Agentschap, onder meer bij het project voor de oprichting van het eerste agentschap. Hij maakte tevens deel uit van de installatiecommissie. Wanneer de nieuwe autoriteit werkelijk van start zal gaan, is nog onduidelijk, gezien het

Spaanse eieren doen het goed

Ondanks een daling van het aantal Spaanse legkippen (van 50 naar 44 miljoen) is Spanje vorig jaar uitgegroeid tot de tweede EU-producent van eieren. 15 tot 20% van de Spaanse eierproductie wordt structureel uitgevoerd (ongeveer 120.000 ton) naar vooral EU-lidstaten. Spanjaarden eten zelf jaarlijks rond de 248 eieren per persoon.

feit dat er 10 verschillende instanties moeten worden samen-gevoegd, aldus Nunes.

Spanje

LNV-bureau Madrid

> Productschap tuinbouw | tomaten | biologisch/ecologisch/organisch | eieren | vleeswarenloket

Een productschap voor tuinbouw

De Vereniging van Landbouwcoöperaties van de Provincie Almería (COAG-Almería) wil een productschap voor de tuinbouw oprichten waarin ook de grote winkelketens zitting moeten hebben. Zij hoopt dat het daarmee mogelijk wordt de prijzen tussen bedrijf en winkel onder controle te kunnen houden, zodat ook de tuinders profiteren wanneer de consumenten in de winkels meer willen betalen.

Zorgen over tomaat

Andalusische tomaattelers vrezen dat de herziening van de marktordering voor groenten en fruit zal leiden tot een forse inkomensdaling. Meer dan 29.000 hectare is ingezaaid en grote investeringen zijn gedaan om een moderne verwerkende industrie op te zetten. Helaas is sprake van een behoorlijke overproductie, zodat elk jaar

grote kortingen worden gegeven vanwege de overschrijding van het EU-quotum. De landbouworganisaties willen dat de regering ervoor zorgt dat de herziening van de marktordering niet ongunstig voor hen uitvalt en dat het Spaanse quotum verhoogd wordt en/of de te hoge EU-prijskortingen worden stopgezet. Ook willen ze dat de overheid actie voert tegen de verwerkende industrie, omdat die op onjuiste gronden te veel kwaliteitskortingen zou toepassen.

'Biologisch', 'ecologisch' en 'organisch' beschermd

De termen 'biologisch', 'ecologisch' en 'organisch' zijn in Spanje sinds 30 december 2005 alleen nog toegestaan voor producten en hun bestanddelen die daadwerkelijk aan de eisen van ecologische productie voldoen.

Spanje opent 'uniek' vleeswarenloket

Met de opening van het 'unieke loket' voor de export van vlees, op 16 januari, hoopt de Spaanse overheid de uitvoer van Spaanse vleeswaren te bevorderen. Bij het 'unieke loket' kunnen mensen terecht voor alle informatie (zoals invoereisen en benodigde documenten) over derde markten. Het zorgt tevens voor de erkenning

van bedrijven die willen exporteren. Zie voor meer informatie www.mapya.es/es/ganaderia/pags/CEXGAN/cexgan.htm.

Verenigd Koninkrijk

LNV-bureau Londen

> Hogere export

Britse export floreert

De Britse agrarische export heeft in 2005 een topprestatie geleverd. Met een totaal van 15 miljard euro is het hoogste bedrag bereikt sinds 1996, het jaar van de eerste BSE-uitbraak. Zowel de BSE- als de MKZ-crisis droegen bij aan een slechte naam voor Britse agrarische producten in termen van voedselveiligheid. De import van Britse producten werd in veel landen om die reden verboden. Hoewel de EU in het algemeen, en daarbinnen Ierland, Frankrijk en Spanje, de grootste afnemers van Britse agrarische producten zijn, neemt de belangstelling van exporteurs voor nieuwe markten snel toe. Met name landen als Brazilië, India, Pakistan en meer algemeen Zuidoost-Azië hebben veel belangstelling voor traditionele Britse producten zoals ontbijtgranen, jams en marmelades. Ook het Midden-Oosten, in het bijzonder het Golfgebied, is een groeiende markt voor export. De belangrijkste exportcategorieën zijn alcoholica, in het bijzonder Schotse whisky en ontbijtgranen. Eén van de snelst groeiende exportproducten is kaas. Volgens het marketingbureau Food from Britain fabriceert het Verenigd Koninkrijk met meer dan 700 regionale variëteiten zelfs een groter assortiment kazen dan Frankrijk.

Overig Europa

Noorwegen

LNV-bureau Kopenhagen

> Biowetenschappelijke fusie | vlees- en eierenfusie

Biowetenschappelijke fusie

Drie onderzoeksinstanties op het gebied van plantkundig onderzoek: Jordforsk, NORSØK en Plantforsk zijn vanaf 1 januari 2006 samengevoegd tot Bioforsk. Bioforsk heeft als doelstelling op het gebied van plantenproductie, voedselveiligheid, biologische landbouw en milieulandbouwonderzoek internationaal concurrerend te zijn.

Vlees- en eierenfusie

De Noorse bedrijven Gilde (vlees) en Prior (eieren) hopen een fusie aan te gaan. Het plan is voorgelegd aan de Noorse mededingingsautoriteit. Het nieuwe bedrijf verwacht een omzet van 1,86 miljard euro te behalen en wil 7.000 werknemers in dienst nemen.

Roemenië

LNV-bureau Boekarest

> EU-SAPARD | restrictie vleesimport | Buitenlandse investeerders

SAPARD-programma geeft Roemenië impulsen

Roemeense voedingsmiddelenbedrijven investeerden in 2005 ruim 80 miljoen euro met behulp van EU-SAPARD-fondsen. De meeste investeringen vonden plaats in de zuivel- en vleesverwerkende sector. Melkverwerkende bedrijven als LaDorna en Lactate Doborgene waren de

grootste besteders in de zuivelsector. Nieuwe fabrieken werden opgezet en oude gemoderniseerd, zodat deze bij toetreding tot de EU aan de nieuwe eisen zullen voldoen. Bovendien wordt verwacht dat Roemeense veehouders in 2006 circa 75 miljoen euro aan kapitaal zullen steken in 300 varkensbedrijven, zodat ook deze aan de EU-normen voldoen. Hiertoe zullen de bedrijven worden ondergebracht in de overkoepelende Muntenia Coöperatie. De coöperatie zal tevens zes miljoen euro investeren in vleesverwerkende fabrieken voor de aangesloten varkensbedrijven. In 2006 zal in Roemenië voor het laatst gebruikgemaakt worden van het SAPARD-programma. Sinds 2000 is ruim 700 miljoen euro besteed in het kader van dit programma. Er is nog zo'n 600 miljoen over, een bedrag dat de Roemenen volledig hopen te benutten.

Vleesimport alleen nog uit EU-gedgekeurde bedrijven

Roemenië mag alleen nog vlees afnemen van door de EU goed-

gekeurde bedrijven. Dat staat in een nieuwe wet die in december 2005 is ingegaan. Diverse Amerikaanse bedrijven hebben al geklaagd over de nieuwe maatregel, die naar hun mening de export van de VS naar Roemenië enorm zal terugdringen.

Turkije

LNV-bureau Ankara

> Grondaankoop | landbouw- en veeteeltbeurs

Grond voor buitenlanders

Buitenlandse bedrijven mogen volgens een nieuwe Turkse wet grond in Turkijë kopen, mits met toestemming van het kabinet. Buitenlandse stichtingen, associaties, coöperaties, verenigingen en groepen mogen dat niet. Op grond van de nieuwe wet kunnen buitenlanders land kopen met een oppervlakte van maximaal 2,5 hectare. Het is mogelijk deze oppervlakte tot 30 hectare te vergroten, hiervoor is toestemming van de ministerraad nodig. Het kabinet kan per provincie een ratio vaststellen voor

grondoppervlak dat in buitenlands bezit is. Het buitenlands bezit mag per provincie in ieder geval niet meer dan 0,005% van de totale oppervlakte bedragen. Het ministerie van Defensie stelt een kaart ter beschikking waarop zones worden aangegeven die niet voor de verkoop in aanmerking komen. Dit betreft militaire gebieden, speciale veiligheidsgebieden en strategische regio's.

Landbouw- en veeteeltbeurs in Mersin

Van 7 tot 12 mei zal in de havenstad Mersin aan de zuidoostelijke Turkse kust een landbouw- en veeteeltbeurs worden gehouden. De stadsregio probeert met deze beurs de landbouw een nieuwe impuls te geven. De beurs is bedoeld om

agrariërs uit de streek te informeren over landbouw- en veehouderijtechnieken. Volgens Sahin Oder, voorzitter van de beursorganisatie, verdient de landbouwsector in de regio nieuwe aandacht, vanwege de vele problemen in de sector in de afgelopen jaren. Het regionale inkomen wordt sterk bepaald door de agrarische sector.

Landbouw trekt buitenlandse investeerders

De Roemeense landbouwsector is op middellange termijn uitermate interessant voor buitenlandse investeerders. Roemenië zal naar verwachting in de nabije toekomst één van de belangrijkste exporteurs van landbouwproducten worden. De Wereldbank zet zich momenteel in op het gebied van hervormingen, institutionele consolidering en investeringsprogramma's in diverse sectoren. Op het gebied van landbouw investeert de Wereldbank in een tweetal projecten.

Ten eerste worden kleine boeren ondersteund bij het verkrijgen van toegang tot de huidige EU-SAPARD-fondsen en worden zij voorbereid op de toekomstige beschikbaarheid van EU-fondsen binnen het GLB. Ten tweede is er het MAKIS-programma van de Wereldbank, waarbij kennis op de Roemeense boeren wordt overgebracht. Het gaat hierbij vooral om pragmatische kennis zoals het vinden van de juiste loketten voor financiering van investeringen en voor informatie over productiestandaarden en afzetmarkten.

Laatste nieuws

We publiceren hieronder weer een overzicht van de afgelopen maand op internet aangetroffen landen- en regiorapporten over levensmiddelen- en andere (agrarische) sectoren, afkomstig van overheden, organisaties, databases en andere bronnen, anders dan onze eigen LNV-bureaus (lba's). De rapporten zijn gratis en uitsluitend per e-mail opvraagbaar bij het ministerie van LNV, Directie Industrie en Handel, de heer J.J.M. Verbeek, e-mail j.j.m.verbeek@minlnv.nl

China: koffie steeds populairder

De provincie Yunnan in Zuidwest-China is niet alleen de regio waar de thee oorspronkelijk vandaan komt, maar ook het gebied waar iets meer dan honderd jaar geleden de eerste koffiebonen werden geplant. Het duurde echter nog tot de jaren '80, voordat er serieus werd gedacht over de massaproductie van arabicakoffie in China.

In 1988 startte een gezamenlijk project van de Chinese overheid en het United Nations Development Programme om het potentieel van de regio op het gebied van koffieproductie te ontwikkelen. Ook Nestlé werd actief in Yunnan.

Onder andere het gematigde klimaat en de hoogte (gemiddeld 2.000 meter boven zeeniveau) zorgen voor een vergelijkbare uitgangssituatie voor koffieproductie als in Colombia of Indonesië. Er is dan ook geen reden om aan te nemen dat er in Yunnan geen arabicakoffie van de hoogste kwaliteit geproduceerd kan worden; inmiddels is het gebied uitgegroeid tot de belangrijkste productieregio van koffie in China.

De afgelopen jaren nam de productie fors toe, naar 17.000 ton koffie in 2005. Dit is deels te danken aan de interesse van multinationals als Nestlé en Maxwell in de groeiende Chinese markt, maar ook aan financiële steun van de lokale overheid. Ook wordt er geïnvesteerd in nieuwe teelttechnieken en het tegengaan van virussen in de koffieplanten.

Nu is koffie in China een luxe-product geworden, dat op vrijwel iedere drankenkaart van een beetje café of restaurant te vinden is. Hoewel de consumptie uiteraard nog niet te vergelijken is met die van thee, wordt er steeds meer koffie geconsumeerd. Dit is vooral te zien in grote steden als Peking en Shanghai, waar de keten Starbucks de laatste jaren een stevige voet aan de grond kreeg. Ook een kleinere stad als Kunming echter, de hoofdstad van Yunnan, kent een heuse lokale koffiehuiscultuur.

Koffie wordt vooralsnog buitenshuis gedronken in café's, koffiehuisen of restaurants. En dan door de Chinese middenklasse, die zich de hogere prijzen voor een relatief nieuw drankje kan veroorloven. Als Chinezen zelf koffie maken, gebruiken ze meestal Nescafé van Nestlé.

De bekende eenpersoonszakjes met toegevoegde suiker en melk gaan in het hele land als warme broodjes over de toonbank. Yunnankoffie wordt, zoals gezegd, geproduceerd voor de lokale markt (Nestlé, Maxwell), maar ook als productnaam verkocht in het buitenland. Yunnankoffie wordt nu, naast Yunnanthee, steeds bekender in belangrijke exportmarkten als de VS, Japan en Duitsland.

Land	Titel
Algemeen	Agricultural Trade and poverty (211 pag)
Algemeen	FAO en Biotechnologie (10 pag)
Argentinië	Fruitsector (11 pag)
Argentinië	Sinaasappelsapsector (7 pag)
Australië	Fine Food Show Sep. 2006 Preview (4 pag)
Brazilië	De nieuwe agrarische supermacht (58 pag)
Chili	Fruitsector (13 pag)
Chili	Walnoten en amandelensector (10 pag)
China	Chengdu economisch verslag (6 pag)
China	Biotechnologiesector (17 pag)
Denemarken	Deense melkveehouderij (8 pag)
EU	Sharing responsibilities in fisheries management (191 pag)
EU	Europese vissector, beleid en statistieken (27 pag)
Indonesië	Houtsector (9 pag)
Japan	Biotechnologiesector (22 pag)
Japan	Wijnsector (37 pag)
Japan	Suikersector (8 pag)
Jordanië	Samenvatting warenwet (10 pag)
Kenia	Aardnotensector (6 pag)
Nederland	Groei van de biologische landbouw (120 pag)
Nederland	Dierlijke biologische keten (195 pag)
Nederland	Plantaardige biologische keten (142 pag)
Nederland	Voedselveiligheid, ketens, toezicht op controle (94 pag)
Nieuw Zeeland	Kiwisector (5 pag)
Rusland	Wijziging sterke dranken wet (2 pag)
Taiwan	Trends and outlook food industry (6 pag)
Thailand	Biologische landbouw (25 pag)
Thailand	Niet-alcoholische dranken (51 pag)
Ver.Koninkrijk	Organic farm incomes Engeland & Wales (119 pag)
Vietnam	GMO/Biotechnologie-wetgeving (19 pag)
Zuid-Afrika	Fruitsector (11 pag)
Zuid-Afrika	Fruit-in-blik-sector (11 pag)

Marktrapporten van de LNV-bureaus:

De rapporten zijn gratis en alleen via e-mail aan te vragen bij Lia Luijck, via e-mail: a.p.luijck-visser@minlnv.nl

Brazilië	Diervoederindustrie in Brazilië, 2006
Zuid-Afrika	Sectorverkenning Groenten en Fruit, december 2005

LNV-bureaus in het buitenland

ABU DHABI

Werkgebied: Verenigde Arabische Emiraten en Saoedi-Arabië
Dr. ir. J.G. van der Beek, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Apt. 602 Al Masaoood Tower Building, Shelkh Hamdan Street, Abu Dhabi, Verenigde Arabische Emiraten.
Postadres: P.O.Box 46560, Abu Dhabi, Verenigde Arabische Emiraten.
Tel.: (00-971) 2.632.0712 (LNV)
Fax.: (00-971) 2.632.0198 (LNV)
E-mail: nog niet bekend
2^e e-mail: abu-lnv@minbuza.nl

Bureau Riyadh

Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Diplomatic Quarter, Riyadh, Saoedi-Arabië
Dhr. M.M. el Bahaie, Technisch Assistent
Postadres: P.O.Box 94307, Riyadh 11693, Saoedi-Arabië
Tel.: (00-966) 1 488 1093/2501 (LNV)
Fax.: (00-966) 1 488 1519 (LNV)
2^e e-mail: riy-lnv@minbuza.nl
http://www.holland.org.sa

ANKARA

Werkgebied: Turkije, Israël, Palestijnse Gebieden
Mw. drs. C.J.M. Konsten, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Turan Günes Bavari 7, Cadde no. 3, Yildiz 06550 Ankara, Turkije
Tel.: (00-90) 312.409.1860 (LNV)
Fax: (00-90) 312.409.1892 (LNV)
E-mail: nlgovankagr@bnet.net.tr
2^e e-mail: ank-lnv@minbuza.nl
http://www.dutchembassy.org.tr
Web (LNV): http://www.nlankagr.com

Athene (zie Boekarest)

BANGKOK

Werkgebied: Thailand, Filipijnen, Vietnam
Ir. R.J. Konijn, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 15 Soi Tonson Ploenchit Road, Lumpini, Pratumwan
Postadres: P.O. Box 404, Bangkok 10330, Thailand
Tel.: (00-66) 12.309.5290 (LNV)
Fax: (00-66) 12.309.5295 (LNV)
E-mail: nlbanagr@loxinfo.co.th
2^e e-mail: ban-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlandsembassy.in.th

Bureau Hanoi

Mw. Truong Thi Dung, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Daeha Office Tower, 6 th floor 360 Kim Ma Street, Ba Dinh District, Hanoi
Tel.: (00-84) 4.831.5650
Fax: (00-84) 4.831.5605
E-mail: nlhnanagr@yahoo.com
2^e e-mail: han-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlands-embassy.org.vn

Bureau Manila

Dhr. J.I.C. Laquian, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 9^e Etage, King's Court Bld I, 2129 Chino Roces Avenue, Makati City, Metro Manila, Filipijnen
P.O. Box 2448 MCPO, 1264 Makati, Metro Manila, Filipijnen
Tel.: (00-63) 2.811.2706 (LNV)
Fax: (00-63) 2.811.2706 (LNV)
(00-63) 2.815.4579 (BZ)
E-mail: nlmanagr@eastern.com.ph
2e e-mail: man-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlandsembassy.ph

BELGRADO (zie Zagreb)

BERLIJN

Werkgebied: Duitsland, Zwitserland
Dr. T.C. de Groot, LNV-Raad
Mw. Mr. S.M.C. Deepen, LNV-Attachée
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Klosterstrasse 50, 10179 Berlin, Duitsland
Tel.: (00-49) 30.2095.6480 (LNV)
Fax: (00-49) 30.2095.6481 (BZ)
E-Mail: bln-lnv@minbuza.nl
http://www.dutchembassy.de

BOEDAPEST

Werkgebied: Hongarije, Slovenië, Oostenrijk
Ir. J.A. Landstra, LNV-Raad
Drs. A.E. Braam, Raad voor Veterinaire aangelegenheden
Veterinair Werkgebied: Hongarije, Bulgarije, Estland, Letland, Litouwen, Macedonië, Polen, Roemenië, Slovenië, Tsjechië en Slowakije
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Fuge utca 5-7, (2^e district), 1022 Boedapest, Hongarije
Postadres: P.O. Box 56, 1388 Boedapest, Hongarije
Tel.: (00-36) 1.3366.380 (LNV)
Fax: (00-36) 1.3266.238 (LNV)
E-mail: nlboeagr@pronet.hu
2e e-mail: bdp-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlandsembassy.hu

BOEKAREST

Werkgebied: Roemenië, Bulgarije, Griekenland
Ir. Ing. M.Y. Brouwer, LNV-Attachée
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Aleea Alexandru 20, Sector 1, 011823 Boekarest, Roemenië
Tel.: (00-40) 21.231.5657 (LNV)
Fax: (00-40) 21.231.6373 (LNV)
E-mail: nlbkagr@olanda.kappa.ro
2e e-mail: bkr-lnv@minbuza.nl
http://www.olanda.ro/

Bureau Athene

Mw. M. Plessas-Schallenberg, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Leoforos Vassileos Konstantinou 5-7, Athene 106-74, Griekenland
Tel.: (00-30) 2.107.254.960
Fax: (00-30) 2.107.254.907
E-mail: ath-agr@dutchmail.gr
2^e e-mail: ath-lnv@minbuza.nl
http://www.dutchembassy.gr

Bureau Sofia

Mw. D.H. Milenkova, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Oborishte 15, 1504 Sofia, Bulgarije
Postadres: P.O. Box 91, 1000 Sofia, Bulgarije
Tel.: (00-359) 2.8160.380 (LNV)
Fax: (00-359) 2.8160.381 (LNV)
E-mail: nlsofagr@bulpost.net
2^e e-mail: sof-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlandsembassy.bg

BRASÍLIA

Werkgebied: Brazilië
Dhr. J.G. van de Vooren, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Ses Avenida das Nações, QD. 801, Lote 05 CEP 70405-900 Brasília – DF, Brazilië
Postadres: Caixa Postal 07/0098, CEP 70359-970 Brasília – DF, Brazilië
Tel.: (00-55) 61.3321.4769 (BZ)
Fax: (00-55) 61.3323.5342 (LNV)
E-mail: nlbraagr@uol.com.br
2^e e-mail: bra-lnv@minbuza.nl
http://www.embaixada-holanda.org.br

Bureau São Paulo

Mw. F.E. Heering, Administratief medewerker Consulaat-Generaal der Nederlanden

Bezoekadres: Avenida Brigadeiro Faria Lima 1779, 3 -andar CEP 01451-001-Sao Paulo-SP, Brazilië
Postadres: Caixa Postal 11302, CEP 05422-970-São Paulo-SP, Brazilië
Tel.: (00-55) 11.3811.3300 (BZ)
Fax: (00-55) 11.3819.0903 (LNV)
E-mail: nlsaoagr@uol.com.br
2^e e-mail: sao-lnv@minbuza.nl
http://www.embaixada-holanda.org.br

BRUSSEL

Werkgebied: België, Luxemburg
Jhr. mr. ing. K.H.A. von Chrismar, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, H. Debrouxlaan 48, 1160 Brussel, België
Tel.: (00-32) 2.679.1550 (LNV)
Fax: (00-32) 2.679.1780 (LNV)
E-mail: nlbruagro@euronet.be
2e e-mail: brn-lnv@minbuza.nl
http://www.nederlandseambassade.be

BRUSSEL PV-EU

Mr. G.P.G. Kunst, LNV-Raad
Drs. A.M. Akkerman, Raad voor Veterinaire Aangelegenheden
Mw. Drs. S.J.C.W. Bont, LNV-Attachée
Drs J.J.M. Paardkoper, LNV-Attaché
Post/Bezoekadres: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de Europese Unie, H. Debrouxlaan 48, 1160 Brussel, België
Tel.: (00-32) 2.679.1545/1546 (LNV)
Fax: (00-32) 2.679.1776/1783 (LNV)
E-mail: nog niet bekend
2e e-mail: bre-lnv@minbuza.nl
http://www.nederlandseambassade.be
Tevens belast met procurement-aangelegenheden in het kader van de ontwikkelingsfondsen van de EU.

BUENOS AIRES

Werkgebied: Argentinië, Chili, Uruguay
Drs. M. van Genne, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Edificio Porteño II, Olga Cossentini 831, Pisos 3 y 4, C1107 BVA Buenos Aires, Argentinië
Postadres: Ambassade der Nederlanden, Olga Cossentini 831, C1107 BVA Buenos Aires, Argentinië
Tel.: (00-54) 11.4338.0090 (LNV)
Fax: (00-54) 11.4338.0091 (LNV)
E-mail: nlbueagr@embajadaholanda.int.ar
2e e-mail: bue-lnv@minbuza.nl
http://www.embaadaholanda.int.ar

DAMASCUS (zie Kairo)

GENÈVE PV-WTO

Werkgebied: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de WTO (Wereldhandelsorganisatie) en andere internationale organisaties te Genève (UNCTAD, UNEP, WHO, WIPO/UPOV)
Mr. M.P.C. Huige, LNV Raad
Postadres: C.P. 196, 1211 Genève 20 CIC, Zwitserland
Tel.: (00-41) 22.748.1822/08 (LNV)
Fax: (00-41) 22.748.1828 (BZ)
E-mail: nlgevagr@bluwin.ch
2e e-mail: rien.huige@minbuza.nl

Hanoi (zie Bangkok)

HONG KONG SAR (zie Peking)

JAKARTA

Werkgebied: Indonesië, Maleisië, Singapore, tevens voor Association of South-East Asian Nations (ASEAN)
Mr. J.M.P.H. van der Zijden, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden,

Jalan H.R. Rasuna Said, Kavel S-3, Kuningan, Jakarta 12950, Indonesië
Tel.: (00-62) 21.524.1032/48 (LNV)
Fax: (00-62) 21.526.2230 (LNV)
E-mail: nljakagr@jrne.or.id
2^e e-mail: jak-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlandsembassy.or.id/

Bureau Singapore

Dhr. K.C. Chong, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 541 Orchard Road, 13-01 Liat Towers, Singapore 238881
Postadres: Tanglin P.O. Box 447, Singapore 912415
Tel.: (00-65) 6739.1121
Fax: (00-65) 6737.1940
E-mail: nlsinagr@singnet.com.sg
2^e e-mail: sin-lnv@minbuza.nl
http://www.nethemb.org.sg

KAIRO

Werkgebied: Egypte, Jordanië, Libanon, Syrië
Ir. H.L.M. van Wissen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 18, Hassan Sabri Street, 11211, Zamalek, Kairo, Egypte
Tel.: +202 736 38 63 / 739 55 71/2/3
Fax: +202 736 09 36
E-mail: nlkaiagr@hollandemb.org.eg
2^e e-mail: kai-lnv@minbuza.nl
http://www.hollandemb.org.eg

Bureau Damascus

Mw. Samar Kadri, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Abou Roumaneh, Al-Jalaa Street, Imm. Tello, Damascus, Syrië
Postadres: Boite Postale 702, Damascus, Syrië
Tel.: (00-963) 11.333.5119/6871 (BZ)
Fax: (00-963) 11.333.9369 (BZ)
E-mail: nldamagr@cyberia.net.lb
2^e e-mail: dmc-lnv@minbuza.nl

KIEV

Werkgebied: Oekraïne, Armenië, Azerbeidzjan, Georgië, Moldavië
Ir. A.A. Verhagen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Kontraktova Ploscha 7, 01901 Kiev, Oekraïne
Tel.: 0900-1523 (alleen vanuit Nederland) of +380 44 490 82 23 (LNV)
Fax: (00-380) 44.490.8266 (LNV)
E-mail: kievgagr@ukr.net
2^e e-mail: kie-lnv@minbuza.nl
http://www.holland.com.ua

KOPENHAGEN

Werkgebied: Denemarken, Estland, Finland, Noorwegen, IJsland, Zweden
Dhr. H.H. Schipper, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Tolbodgade 33, DK 1253 Kopenhagen K, Denemarken
Tel.: (00-45) 33.707.218
Fax: (00-45) 33.140.350
E-mail: nlkopagr@nemail.dk
2^e e-mail: kop-lnv@minbuza.nl
http://www.nlembassy.dk

LISSABON (zie Madrid)

LONDEN

Werkgebied: Verenigd Koninkrijk, Ierland
Drs. G.G.J. Thissen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 38, Hyde Park Gate, Londen SW7 5DP, Verenigd Koninkrijk
Tel.: (00-44) 20.7590.3279/7677/80
Fax: (00-44) 20.7581.5276
E-mail: nllonagr@netherlands-embassy.org.uk
2^e e-mail: lon-lnv@minbuza.nl
http://www.netherlands-embassy.org.uk/

MADRID

Werkgebied: Spanje, Marokko, Portugal
Mr. C.J. Heringa, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Avenida del Comandante Franco 32, 28016 Madrid, Spanje
Tel.: (00-34) 91.353.7521/20 (LNV)
Fax: (00-34) 91.353.7567 (LNV)
E-mail: nlmadagr@telefonica.net
2^e e-mail: mad-lnv@minbuza.nl
<http://www.embajadapaisesbajos.es>

Bureau Lissabon

Mw. A.P. Paiva Geadas, Administratief Medewerker
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Avenida Infante Santo 43-50, 1399-011 Lissabon, Portugal
Tel.: (00-351) 21.391.4919 (LNV)
Fax: (00-351) 21.391.4952 (LNV)
E-mail: nllisagr@netcabo.pt
2^e e-mail: lis-lnv@minbuza.nl
<http://www.emb-paisesbaixos.pt>

MANILLA (zie Bangkok)

MEXICO

Werkgebied: Mexico, Cuba
Ir. P.A.L. de Rijk, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Av. Vasco de Quiroga 3000, Piso 7, Colonia Santa Fe, 01210 Mexico D.F., Mexico
Postadres: Apartado Postal 10-656, 11000 Mexico D.F., Mexico
Tel.: (00-52) 55.5258.9921 tst. 215 (LNV)
Fax: (00-52) 55.5258.8139
E-mail: lnv@nlqomex.com
2^e e-mail: mex-lnv@minbuza.nl
<http://www.paisesbajos.com.mx>

MOSKOU

Werkgebied: Rusland, Kazachstan, Oezbekistan, Wit-Rusland
Ir. M. Overheul, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Tverskoj Blvd. 14/1, 5th Floor, 125009 Moscow, Rusland
Postadres: Kalashny Pereulok 6, 13100 Moskou, Rusland
Tel.: (00-7) 495.797.2946
Fax: (00-7) 495.797.2905
E-mail: moslnv@sovintel.ru
2^e e-mail: mos-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-embassy.ru>

NAIROBI

Werkgebied: Kenia, Eritrea, Ethiopië, Oeganda, Tanzania, tevens voor UNEP
Dhr. D.J. Bruinsma, LNV-Raad
Ambassade der Nederlanden, Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Riverside Lane, Off Riverside Drive, Nairobi, Kenia
Postadres: P.O. Box 41537, 00100, Nairobi, Kenia
Tel.: (00-254) 20.4450.137
Fax: (00-254) 20.4450.138
E-mail: nlnaiagr@accesskenya.com
2^e e-mail: nai-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-embassy.or.ke>

NEW DELHI

Werkgebied: Bhutan, India, Sri-Lanka, Nepal
Ir. A. Parzer, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 6/50F Shantipath, Chanakyapuri, New Delhi 110021, India
Tel.: (00-91) 11.24.197.604/5/77
Fax: (00-91) 11.24.197.702
E-mail: nlndeagr@vsnl.net
2e e-mail: nde-lnv@minbuza.nl
<http://www.hollandinindia.org>

PARIJS

Werkgebied: Frankrijk, Algerije
Mw. drs. M.A.J. Vaes, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 7-9 Rue Eblé, 75007 Parijs, Frankrijk
Tel.: (00-33) 1.4062.3353 (LNV)
Fax: (00-33) 1.4062.3452 (LNV)
E-mail: agriculture@amb-pays-bas.fr
2e e-mail: par-lnv@minbuza.nl
<http://www.amb-pays-bas.fr>

PARIJS PV-OESO

Werkgebied: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling)
Ir. A.J.A. van Royen, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: 12-14 Rue Octave Feuillet, 75116 Parijs, Frankrijk
Tel.: (00-33) 1.4524.9971
Fax: (00-33) 1.4524.9938
E-mail: nlpaogro@fr.oleane.com
2e e-mail: pao-lnv@minbuza.nl

PEKING

Werkgebied: Volksrepubliek China, (incl. Hong Kong) en Mongolië
Ir. H.J.W. van Duijn, LNV-Raad
Mw. ir. G.J.G.M. Nuytens-Vaarkamp, LNV-Attachée
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 4, Liangmahe Nantlu Rd. Beijing 100600, Volksrepubliek China
Tel.: (00-86) 10.8532.0260 (LNV)
Fax: (00-86) 10.8532.0303 (LNV)
E-mail: info@nlpekagr.com
2e e-mail: pek-lnv@minbuza.nl
<http://www.hollandinchina.org/nl/peking/intro.htm>
Web (LNV): <http://www.nlpekagr.com>

Bureau Shanghai

Dhr. N. Hong, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Consulaat-Generaal der Nederlanden, Sun Plaza, East Tower, 4th Floor, 88 Xian Xia Road, Shanghai 200336, Volksrepubliek China
Tel.: (00-86) 21.6209.9076 (BZ)
Fax: (00-86) 21.6278.9722 (LNV)
E-mail: nlshaagr@uninet.com.cn
2^e e-mail: sha-lnv@minbuza.nl
<http://hollandinchina.org/nl/cg/sh-intro.htm>
Web (LNV): <http://www.nlpekagr.com>

Bureau Hong Kong SAR

Mw. M.P.C. Ng, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Consulaat-Generaal der Nederlanden, Room 5702, 57/F Cheung Kong Center, 2 Queen's Road Central, Hong Kong, Volksrepubliek China
Tel.: (00-852) 2524.8187/88 (LNV)
Fax: (00-852) 2524.9419 (LNV)
E-mail: nlhonagr@netherlands-cg.org.hk
2^e e-mail: hon-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-cg.org.hk>
Web (LNV): <http://www.nlpekagr.com>

PRAAG

Werkgebied: Tsjechië, Slowakije
Mw. Ir. P.M.B. de Vries-Van Loon, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Gotthardska 6/27, 160 00 Praag 6, Bubeneč, Tsjechië
Tel.: (00-420) 233.015.218
Fax: (00-420) 233.015.257 (LNV)
E-mail: nlpraagr@ti.cz
2^e e-mail: pra-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.cz>

PRETORIA

Werkgebied: Zuid-Afrika, Zimbabwe
Mw. Mr. G.A. Kostwinder, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 210 Queen Wilhelmina Street New Muckleneuk, Pretoria 0083, Zuid-Afrika
Postadres: P.O.Box 117, Pretoria 0001, Zuid-Afrika
Tel.: (00-27) 12.425.4570/2/3
Fax: (00-27) 12.425.4571
E-mail: nlpreagr@telkomsa.net
2^e e-mail: pre-lnv@minbuza.nl
<http://www.dutchembassy.co.za>

RIYADH (zie Abu Dhabi)

ROME

Werkgebied: Italië
Mw. drs. H. van Rootselaar, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Via della Camilluccia 701-703, 00135 Rome, Italië
Tel.: (00-39) 06.367.67224 (LNV)
Fax: (00-39) 06.367.67261 (LNV)
E-mail: nlromagr@tuttupmi.it
2^e e-mail: rom-lnv@minbuza.nl
<http://www.olanda.it/>

ROME - PV ROME

Werkgebied: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de VN-organisaties voor voedsel en landbouw
Drs. E. Wermuth, Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur, Permanent Vertegenwoordiger
Dr. T.R.G. van Banning, Ambassaderaad, Plv. Permanent Vertegenwoordiger
Mw. Drs. A. Swalef, Tweede Secretaris Beleidsmaker
Post/Bezoekadres: Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden bij de VN-organisaties voor voedsel en landbouw, Via delle Terme Deciane 6, 00153 Rome, Italië
Tel.: (00-39) 06.574.0306/ 2326
Fax: (00-39) 06.574.4927
E-mail: nlrofagr@netherlandspermrep.it
2^e e-mail: rof@minbuza.nl

SÃO PAULO (zie Brasilia)

SEOUL

Werkgebied: Republiek Korea en Taiwan
Ir. J.P.N. Damen, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Kyobo Building, 14th floor, 1, Jongno 1-ka Jongno-gu, Seoel 110-714, Republiek Korea

(vervolg Seoel)

Postadres: K.P.O. Box 509, Seoel 110-605, Republiek Korea
Tel.: (00-82) 2.723.4180
Fax: (00-82) 2.723.0283
E-mail: nlseoagr@korea.com
2^e e-mail: seo-lnv@minbuza.nl
<http://www.nlembassy.or.kr>

Bureau Taipei

Mw. C.S. Hsiung, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Netherlands Trade and Investment Office, Agricultural and Food Department, Rm. B, 5/F Artist Construction Building, 133 Min Sheng E. Road, Section 3, Taipei 105, Taiwan
Tel.: (00-886) 2.2713.5760
Fax: (00-886) 2.2713. 0194
E-mail: nltaiaagr@ntio.org.tw
<http://www.ntio.org.tw/agricultural/index-e.htm>

SHANGHAI (zie Peking)

SINGAPORE (zie Jakarta)

SOFIA (zie Boekarest)

TAIPEI (zie Seoel)

TEHERAN

Werkgebied: Iran
Drs. A.M. de Roo, LNV-Raad
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Darrou Shahrzad Boulevard, Kamasae Street, 1st Eastlane 33, 19498 Teheran, Iran
Postadres: P.O. Box 11365-138, Teheran, Iran
Tel.: (00-98) 21.2255.5094
Fax: (00-98) 21.2256.0213
E-mail: teh-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.ir>

TOKYO

Werkgebied: Japan
Ir. F.L.M. Vossenaar, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Shiba-koen, 3-6-3, Minato-ku, 105-0011 Tokyo, Japan
Tel.: (00-81) 3.5401.0421 (LNV)
Fax: (00-81) 3.5401.0424 (LNV)
E-mail: nltokagr@ma.neweb.ne.jp
2^e e-mail: tok-lnv@minbuza.nl
<http://www.oranda.or.jp>

WARSCHAU

Werkgebied: Polen, Letland, Litouwen
Drs. ing. A.W. Verhey, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Ul. Kawalerii 10, 00 468 Warschau, Polen
Tel.: (00-48) 22.559.1269
Fax: (00-48) 22.840.2634
E-mail: nlwaragr@ikp.pl
2^e e-mail: war-lnv@minbuza.nl
<http://www.nlembassy.pl>

WASHINGTON

Werkgebied: Verenigde Staten van Amerika (incl. Puerto Rico), Canada, tevens Wereldbank
Ir. W.L.A.G. Tacken, LNV-Raad
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, 4200 Linnean Avenue, N.W. Washington, D.C 20008-3896, Verenigde Staten van Amerika
Tel.: (00-1) 202.274.2716/2718
Fax: (00-1) 202.244.3325
E-mail: nlwasagr@yahoo.com
2^e e-mail: was-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlands-embassy.org/>

ZAGREB

Werkgebied: Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Servië-Montenegro
Mr. O.B.M. Meuffels, LNV-raad
Mw. D. Budimir, Technisch Assistent
Post/Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Medvescak 56, 10000 Zagreb, Kroatië
Tel.: (00-385) 1.464.2220 (LNV)
Fax: (00-385) 1.464.2221 (BZ)
E-mail: zag-lnv@minbuza.nl
<http://www.netherlandsembassy.hr>

Bureau Belgrado

Mw. M. Mirkovic, Technisch Assistent
Bezoekadres: Ambassade der Nederlanden, Simina 29, 11000 Belgrado, Servië-Montenegro
Postadres: Postfah 489, 11001 Belgrado
Tel.: (00-381) 11.3281.147
Fax: (00-381) 11.6289.86
E-mail: nlgovbel@eunet.yu (tijdelijk)
2^e e-mail: bel-lnv@minbuza.nl
<http://www.nlembassy.org.yu>

Activiteitenkalender

Programma Bilaterale Economische Samenwerking van de directie Industrie en Handel

Onderstaande activiteiten zijn op alfabetische volgorde gerangschikt per regio en per land.

Regio/land	Periode 2006	Activiteit	Inlichtingen uitvoering	Inlichtingen markt
Amerika				
Argentinië	26 - 30 juni	Spreekdagen (werkgebied Argentinië, Chili, Uruguay) te Den Haag, Meppel, Eindhoven i.c.m. Brazilië en Mexico	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	Ing. J. Porte 070 378 44 28
Brazilië	21 - 24 juni	Seminar ten tijde van de Hortitec te Holambra	LNV-bureau 0055 61 3321 4769	Ing. J. Porte 070 378 44 28
	26 - 30 juni	Spreekdagen (werkgebied Brazilië) te Den Haag, Meppel, Eindhoven i.c.m. Argentinië en Mexico	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	Ing. J. Porte 070 378 44 28
Mexico	26 - 30 juni	Spreekdagen (werkgebied Mexico, Cuba) te Den Haag, Meppel, Eindhoven i.c.m. Argentinië en Brazilië	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	Ing. J. Porte 070 378 44 28
Verenigde Staten	22 - 29 april	Handelsmissie 'Gesneden en Gewassen Groenten en Fruit' te Californië en Baltimore	Patricia de Jonge 0180 69 00 41	LNV-bureau 001 202 274 2716/2718
Azië/Oceanië				
China	1 - 9 april	Missie Fruitteeltsector	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 378 42 46	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 378 42 46
	27 april - 5 mei	Missie Sierteeltsector	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 378 42 46	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 378 42 46
	6 - 16 juni	Missie Zuivelsector	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 378 42 46	Drs. R.W.Ch. van den Bergh 070 378 42 46
Thailand	17 - 21 mei	Thaifex-World of Food te Bangkok, vakbeurs voor de voedingsmiddelensector (collectieve inzending)	Ing. J.P. Schenk 070 378 41 69	Ing. W.J.C. Huisman 070 378 41 66
EU				
Hongarije	8 - 12 mei	Spreekdagen (werkgebied Hongarije, Slovenië, Oostenrijk) te Den Haag, Meppel, Eindhoven i.c.m. Tsjechië	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	A. Veldhuizen MBA 070 378 47 17
Italië	4 - 7 mei	CIBUS te Parma, voedingsmiddelen vakbeurs (collectieve inzending)	NCH 070 344 15 86	LNV-bureau +39 06 36 76 72 24
Polen	17 - 19 mei	IFE Poland te Warschau, voedingsmiddelen vakbeurs (collectieve inzending)	NCH 070 344 15 86	A. Veldhuizen MBA 070 378 47 17
Spanje	8 - 11 mei	XX Salón Int. Club de Gourmets te Madrid, vakbeurs voor voedingsmiddelen specialiteiten (collectieve inzending met display vitrines)	Transfer LBC 0034 93 272 4790	LNV-bureau 0034 91 353 7521/20
Tsjechië	2 - 6 april	Techagro/AnimalVetex te Brno, vakbeurs voor de landbouw-, tuinbouw- en veeteeltsector (collectieve inzending)	Ing. J.P. Schenk 070 378 41 69	LNV-bureau 00 420 233 015 218
	8 - 12 mei	Spreekdagen (werkgebied Tsjechië, Slowakije) te Den Haag, Meppel, Eindhoven i.c.m. Hongarije	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	A. Veldhuizen MBA 070 378 47 17
Overig Europa				
Kroatië	10-14 april	Spreekdagen (werkgebied Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Servië-Montenegro) te Den Haag, Meppel, Eindhoven	Mw. E. Verboom 070 378 41 62	Dr. E.J. Krajenbrink 070 378 51 40
Midden-Oosten / Afrika				
Van 11 tot 13 mei wordt in Turkije de Animalia, een beurs voor de vee- en vleesindustrie georganiseerd. Voor meer informatie zie: www.hkf-fairs.com of neem contact op met het LNV-Bureau, mw. Supeno-Nijland, e-mail ank-lnv@minbuza.nl of tel. +90 312 409 1860.				
Van 8 tot 11 juni wordt in Istanbul de Future Fish Eurasia gehouden, een internationale visserij- en aquacultuurbeurs. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het LNV-Bureau, mw. Supeno-Nijland, via e-mail ank-lnv@minbuza.nl of tel. +90 312 409 1860.				
NCH: Nederlands Centrum voor Handelsbevordering				

BB maart 2006

Onder dit motto werkt het Ministerie van LNV aan veilig, verantwoord geproduceerd voedsel en een vitale natuur. Het platteland moet economisch gezond blijven, met behoud van landschap en cultuur. Ten slotte wil LNV de internationale concurrentiekracht van de agrarische sector versterken, met

maatschappelijk verantwoord ondernemen als uitgangspunt. LNV heeft anderen nodig om dit te realiseren. Alle betrokkenen moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Transparante besluitvorming is daarbij voorwaarde. LNV geeft richting, stelt waar nodig kaders, stimuleert en financiert.

Voedsel en groen
van internationale klasse